

Szeretettel átadva és felelősségét átvéve

Szent Ferencz Hírnöke

HITBUZGALMI HAVI FOLYÓIRAT

assisi Sz.-Ferencz tiszteletének és III. rendjének terjesztése
a katolikus vallás-erkölcsi élet ápolására.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP ELSŐ NAPJAIBAN.

Főszerkesztő: *Jrefán Leonard*, sz.-fer.-rendi áldozár M.-Vásárhelyt.
Társszerkesztők: *Kiss Árisztid*, sz.-fer.-rendi áldozár Budapesten,
Unghváry Antal, sz.-fer.-rendi áldozár Baján.

XIII. Leo Pápa Ő Szentsége 1903. június 17-én Zichy Gyula gróf p. t. kamarás
cz. apát Úr Őméltósága által apostoli áldását küldötte folyóiratunknak.

BETELJESEDETT.

Mikor lejátszódott a Kálvária véres tragédiája, sötétség borította el a földet. A ragyogó nap eltakarta bánatos arczát, a hold szelid fénye elhomályosult, rengett a föld, nyiltak a sirok . . . mintha a szép természet mélységes gyászpompájával akart volna részt venni a nagy halott temetésén . . .

Beteljesedett. A Kálváriának e rémséges hangulata lett a megbomlott világrend átváltoztató, ujjáalkotó ereje. A kereszthalál borzalmából kibontakozott a szabadság édes érzete. A halál rémséges éjjele után fölvirradt a feltámadás hajnala. Sötétség után világosság lett. Szenvedés után öröm.

Isteni munka volt, nagy és hatalmas, mint a cél, melyért eszközöltetett. Csodálatos mű,

melynek szédítő arányait rettegve szemléli képzeletünk. Mindenható alkotás, mely magához ölelt mindent és sarka lett az emberiség jövő életének.

Minden beteljesedett. Étlen, szomjan, dideregve vártunk, s várakozásunk beteljesült. Kétségben nyomorgó lelkünk vigasztalan éjjelét megvilágította a szabadító reménység édesen de-rengő fénye.

S azóta a megváltás győzedelmes gondolata járja be a világot; kiindul a Kálváriáról, hogy oda vigye szent keresztje tövéhez a lelkeket, hogy hitük, reményük s szeretetük záloga biztosítva legyen. Biztos iránytű a viharok zajában, világító szövétnek a bajok éjjelén. Hogy eloszoljon minden kétség s ne legyen sivár a jelen, vigasztalan a jövő, hogy legyen már egyszer az ember lépteinek határozott célja, s ne tartson tévesztő utirány felé. A beteljesedett megváltás eszméje lett az emberiség lelkének uralkodó, fölényes gondolata. Kellett is hogy legyen, s szolgálatába hajtsa az észet, tudományt, ipart, művészetet, az emberi erő összes műveit. Kellett is, hogy e gondolat megszállja a lelkeket, s bűverővel vonzza egészségesebb világnézet felé, az isteniesség légkörébe. Hadd érezze mindenki, hogy a megváltásban ujjaszületett, s ezért nagy hála van kötelezve, örökös adósa a Megváltó Istennek. Ez a viszony felbonthatatlan, a Megváltó Isten s a megváltott bűnös ember között így keletkezett kapocs széttörhetlen.

Mindez beteljesedett a Kálvárián. A kereszttről lehulló vércsöppök megáztatták a földet, mely termékenynyé lett, meghozta gyümölcsét, a hit, remény és szeretet élénk színű virágait.

És mégis kopár a föld, kietlen a mező s szomoru pusztaságot lát kutató tekintetem. Mintha a Kálvária titka nem mindenkinek teljesedett volna be . . .

Látok elborult lelkeket, kiknek nem hozott fényt a Kálvária. Szegények ők, mintha nem volna kincsük, kétségben börtörkálnak, mintha nem volna kalauzjuk; éheznek, szomjaznak, mintha nem volna ételük, italuk; sötétségben járnak, mintha nem világítana nekik a sz. kereszt . . .

Ezek az emberek kiszabadítják magukat a megváltás bővülő ereje alul, élni akarnak szabadon, pedig a kereszt *szolgasága* nem verné olyan nehéz bilincsekbe tagjaikat, mint az a *szabadság*, mely elégedetlenekké, agyarkodókká teszi őket.

A bűnnek, a szenvedélyeknek szabadsága van ott, hol nem uralkodik a lelkek fölött a kereszt édes igája. Meredek lejtőn haladnak lefelé azok, kiket nem köt le a megváltás uralkodó, fölényes gondolata.

És haladnak örületes gyorsasággal lefelé, nem számitanak többé az isteni és emberi törvények tilalomfaival, egészen kivonják magukat a Kálvária mindent átlengő gondolata alul. Élnek, mintha rájuk nézve semmi sem teljesedett volna be. Várnak még most is. Sovár tekintetükből éhség látszik, lihegő keblük szomjuságot árul el. Kinos tusa látszik meg alakjukon, úgy haladnak az élet útján, mintha a Kálvárián semmi sem történt volna, mintha nem halt volna meg a Krisztus . . .

Megálljatok! Ne tompítsátok el éktelen lármátokkal a lelkiismeret szavát! Ti is tudjátok, csak nem akarjátok, hogy minden beteljesedett. Kerdezzétek meg hát Krisztus halálának tanuit, a gyászba borult természetet, a megindult földet, busuló napot, holdat, azok megmondják nektek, hogy minden beteljesedett. Milliók hite, reménye s a kereszttel kezükben meghaló marttyrok kiontott vére mind azt kiáltja, hogy minden beteljesedett.

Ne várjatok hát, ne keressetek semmit kietlen helyeken; a Kálvárián, a kereszt tövében mindent megtaláltok. Ide jöjjetek. Sok szükségtek van ugy-e? Bizzatok, itt minden beteljesedett, s szivetek megtelik vigasztalással. Keresztben az üdv, boldogság, megelégedés. Itt nem marad üresség lelketekben. Csak ide jöjjetek, s lecsendesültök, a béke angyalának szárnya vesz titeket oltalmába.

És lesz béke, boldogság a földön. Mert nem hiába hullott rá a keresztről Jézus szent vérének termékenyítő harmata. Nem hiába teljesült be azon a rémséges éjjelen az emberiség hite, reménye és szeretete.

Aureus.

MAGDOLNA.

Köröskörül sötét a mennybolt,
 Nem látszik rajta semmi fény,
 Csak egy-egy égő villámlás az
 Mi átszalad az ég ivén.
 Kisérteti fényt vetve széjjel
 A kihalt pusztá Golgothán,
 Hol a haldokló Istenember
 Haláltusáját vívja épen
 Mely fájdalommal homlokán.
 Nincsen más a kereszt tövében,
 Mint egy halavány nőalak,
 Fájdalom minden arcvonása,
 Termete olyan roskatag.
 Haja kuszállan, szétbomolva
 Borítja vállait, nyakát,
 Két karjával kétségbe esve
 Szorítja a keresztet át.
 Sirni már nem tud, nincsen könnye,
 Csak égő szemmel néz rád,
 Ki érte a keresztet függve
 Életét, vérét áldozá,
 S panaszos hangon így sóhajt fel:
 Veled mindenem elveszett,
 S most már mit ér az élet nekem
 Oh Isten, végy el engemet!
 S miként a lanyha esti szellő,
 Mely végre orkánná fajul
 A lassú, halk panaszos hangból
 Kétségbeesve feljajdul;
 A bösz vihart is tulkiáltja,
 Megtépi öltönyét, haját,
 A szelid, néma fájdalomból
 Vad örvénylésbe csapva át.
 Nézd, nézd, mindenki elhagyott már,
 Egyedül én vagyok veled,
 Én, aki éltedben is híven
 Követtem minden léptedet,
 Nem bánva azt a gunyakacajt sem,
 Mely a világban elkisért,
 Egyetlen biztató szavacska
 Nekem mindennél többet ért.

S most már itt állok elhagyatva,
 Keresztfád alatt egymagam
 Esdve kérlek, könyörgök hozzád
 Egy szavadért, de hasztalan.
 Csak nem nyílik már többé szóra,
 Örökre hallgatag marad,
 Mely egykor annyi szépre, jóra
 Tanított — kedves ajakad.
 És újra sir, elcsukló hangon,
 Kékülő ajka úgy remeg:
 Oh szánj meg, szánj meg s vedd el tőlem
 E kínzó földi életet...!
 Mert bárha kicsinynek alkotta
 Isten az emberi szívet,
 S gyöngének is, — még sincs oly bánat,
 Melytől az talán megreped.
 Miként a szél a gyöngé nádat
 Csak ide-oda lengeti:
 Ugy a szívet is lesujthatja,
 Megtörheti a fájdalom:
 De életét el nem veszi.

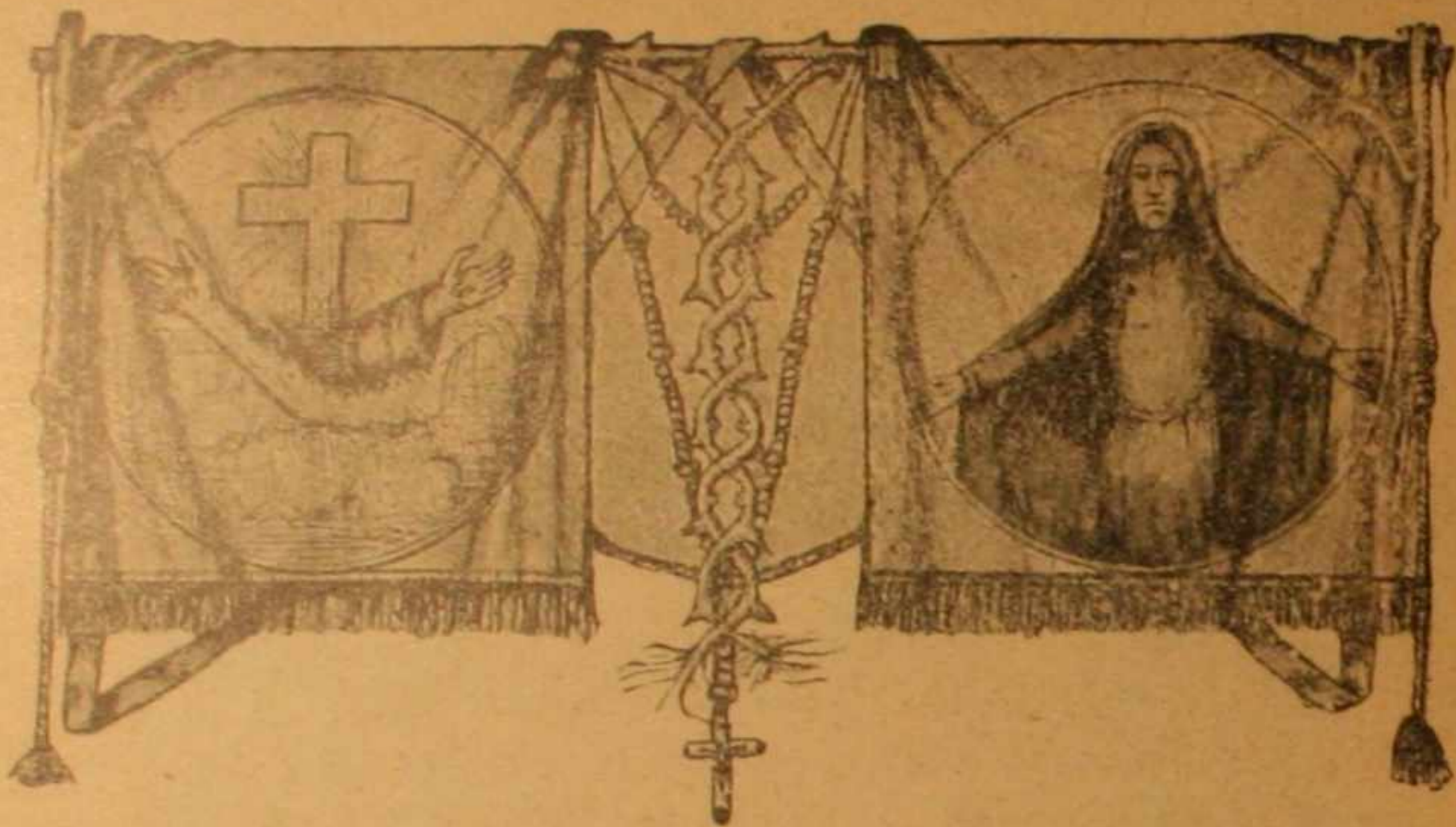
Köröskörül sötét a mennybolt.
 Nem látszik rajta semmi fény,
 Csak egy-egy égő villámlás az,
 Mi átszalad az ég ivén.
 Kisérteti fényt vetve széjjel
 A kihalt, pusztá Golgothán,
 Hol az ártatlan Istenember
 Kereszten függ lehunyt szemekkel,
 S a halál nyugalmaival homlokán.
 A kereszt alatt halaványan,
 Összeroskadtan fekszik ott
 Aki szeretett Mesteréért
 Mindent szívesen áldozott.
 Tépott ruhával, tépott szívvél,
 Mit is adhatna már neki,
 Boldog hogyha égető csókja
 Bár lába nyomát érheti...

Dobay Mariska.

MAGDOLNA AZ UR LÁBAINÁL.

A HARMADRENDI TESTVÉREK ÉLETE.

14. Mit kíván a bűnbánó rend?

A harmadrend zászlójára az „önmegtagadás“ jelisége van írva, s épen azért megköveteli, hogy e zászló hivei az ételben és italban mértékletesek legyenek. A harmadrendi testvér lelki ember, aki kell, hogy átlássa, miszerint a test dédelgetése kényeztetése a lélek rovására esik.

Hogy a harmadrend az ő tagjait megtartsa a mértékletesség szellemében, böjtöket is ír elő; bár e böjti napok betartása az egyház által kiszabott böjtökön kívül, bűn alatt nem kötelező. De azt határozottan elvárja, hogy a testvérek az egyház böjtjeit szigorúan megtartsák, hiszen erre vállalkoztak, midőn a rendbe léptek, hogy az Isten és az anyaszentegyház parancsait lelkiismeretesen fogják megtartani.

Mértékletesség, böjt, önsanyargatás, mert az első kettőnek célja a harmadik. Vajjon kötelezve van-e rá minden keresztény katolikus? Igen sokan abban a balhiedelemben élnek, hogy az önsanyargatásra csak a papok és a szerzetesek kötelezvék. Nem úgy! Az első ember az ő boldogságát evés által

vesztette el, csak kemény munka és nélkülöző élet után bocsátotta meg neki e vétkét az Isten.

Kell-e bizonyitanom, hogy a legtöbb ember örök boldogságát, lelke üdvét, a test kívánságainak kielégítése által veszíti el. Nincs különbség: mindegyikünk testben élő lény, e testben benne van a bűn által megromlott természet, mely az embert a rosszra csábítja. És a természet állandó küzdelemben van a lélekkel, amint a nagy apostol mondja: *A test a lélek ellen kíván, a lélek pedig a test ellen.* Ugyancsak ő mondja: *Más törvényt látok tagjaimban, ellenkezőt elmém törvényével, engem a bűn rabsága alá tevőt, mely tagjaimban vagyon.* Ez a test veszedelmes ellenségünk, ha azt nem sikerül a lélek uralma alá hajtani. Erre pedig teljes erejéből kell törekednie mindenkinek, aki lelke üdvét, örök célját valamire tartja! Szt. Pál szerint: *aki a testben vet, testben arat romlást.* Ki az az esztelen, ki saját érdeke ellen dolgozik? Pedig itt nagy érdek forog koczán: az üdvösség, aki tehát mégis a testnek kedvez, saját romlását célozza. A testnek tett kedvezések csak fokozzák a test kívánságát, s ez soha se' fogja azt mondani, hogy elég; s amikor már az undortól nem képes többé élvezni, kérődzik a rég élvezett dolgokon. Ezt az ellenséget megtörni, megszelídíteni, a lélek alázatos, engedelmes szolgájává tenni, mindegyikünk legfőbb kötelessége. Ezt pedig csak az önmegtartóztatás, mértékletesség s az önsanyargatás által vihetjük végbe.

Amidőn mi az önmegtartóztatás és mértékletesség erényét gyakoroljuk, háromszoros hasznot meritünk belőle. Első sorban Isten igazságának tettünk eleget bűneinkért, melyeknek fő oka és forrása a test volt. Igazságos, hogy a testtől elvonjuk azt, ami a lélekre nézve veszedelem. Másodsor: sok bűnnek tömjük be ezáltal a forrását s így az önmegtartóztatás által lelkünk a bűn ostroma ellen hatalmas védőpajzsot nyert. Az önmegtartóztatást nagyon velősen indokolja szt. Ágoston e néhány szóban: *Böjtölj, mert vétkeztél, s böjtölj, hogy ne vétkezzél!* A harmadik haszna a mértékletességnek s az önmegtartóztatás-

nak az, hogy Isten előtt kedves dolgot cselekszünk. Mert mit is teszünk tulajdonképen? Küzdünk. Miért? Isten birásáért. Szt. Pál említi, hogy a bajnokok a küzdelem előtt megtartóztatták magukat, hogy a versenyben elnyerjék a hervatag koszorut, mi pedig a hervadhatatlanért küzdünk. A régi katonák belátták, hogy fűrgeségüket csak úgy tudják megőrizni a harcra, ha a Iest kívánalmainak csak mérsékelten tesznek eleget.

E küzdelem Isten előtt nemcsak hogy nem közönyös, hanem azzal az érdeklődéssel szemléli, melylyel Ő minden lelket birtokába akar venni, azzal a szeretettel, melylyel öröktől fogva szereti a lelkeket. S e küzdelemnek Ő nem csendes és téllen szemlélője, hanem maga is kiveszi belőle részét. Bátorit, buzdít, s ha egyik fegyver nem fog, odanyujta a másikat.

P. Kiss Arisztid.

AZ ÉLŐ KERESZTUTI TÁRSULAT.

zent Ferencz Hirnöke" régebbi olvasói bizonyára élénken visszaemlékeznek még ama cikksorozatra, mely az első évfolyam 3. 4. 5. számaiban „A szent keresztuti ájtatóság” czimmel P. U. Antal tollából e kedves folyóiratban napvilágot látott. Az említett buzgó társszerkesztő Atya elég bőven s mindvégig lelkesen fejtegette ezen ájtatosság kiváló becsét és szükséges voltát a ker. katolikusokra nézve.

Mentődeszkául nélkülözhetetlen irányító gyanánt állította azt oda a tökéletességre törekvő hívőknek. S nagyon helyesen. Krisztus kinszenvedésének szemlélése valóban az az egyedüli iskola, az az eszköz vagy mentődeszka, mely a gyarló, a bűnös embert leginkább meghatja, gondolkozóba ejti és egészen új emberré, Krisztus hű követőjévé változtatja.

Ennek igazolására elégségesnek tartom hivatkozni a számos dicső szentre — köztük elsősorban asz. sz. Ferenczre — kiket ezen ájtatosság gyakorlása a tökéletességnek ugyszólván — legmagasabb fokára emelt. A kath. egyház — ez a kegyes anya, mely gyermekeinek ideiglenes és örökké tartó boldogságát szem előtt tartja — ezt nagyon jól tudta s azért soha el nem mulasztotta hívőit ezen kiváló ájtatosság gyakorlására buzdítani, melyet szent Ferencz rendjének egyik kiváló jelese a Portu Mauricioi sz. Lénárt kezdeményezett, s fáradságot

nem ismerő buzgóságával majdnem az egész keresztény világon elterjesztett. Mivel azonban egyesek részint betegség vagy elfoglaltságuk miatt, mások ismét a kenyérkereset s különböző más fontos okokból ezen ájtatosságot nem gyakorolhatják annak rendje-módja szerint, azért egynémely buzgó férfiú mégis gyümölcsöztetni óhajtván az ilyen akadályozottakra a keresztut végzéséből bőségesen kiáradó lelki kincseket, „Az élő keresztuti társulat” címmel egy oly testvérület létesítésén fáradoztak, melynek minden jámbor ker. hívő kivétel nélkül tagja lehessen. A szegény, a gazdag, az iparos, a munkás és ur egyaránt. A buzgó tervet csakhamar követte a megvalósulás.

Még a boldog emlékü XIII. Leo pápának beterjesztették a társulat alapszabályait jóváhagyás, megerősítés végett, kérve a szentséges atyát, hogy a testvérület tagjait bizonyos lelki előnyökben részesítené. E kérésnek a lelkek üdvét szomjazó pápa készséggel engedett. 1901. aug. 16-án tartott kihallgatás alkalmával a szent ereklyék kongregációja elnökének előterjesztéseit örömmel tudomásul vette és az élő keresztuti társulatot mindenben helyeselve annak szabályait (mint alább látni fogjuk) apostoli hatalmával örök időkre megerősítette, tagjainak pedig számos, a holtakért is följánlható bucsut engedélyezett. Ennyit röviden előrebocsátottam a szóban levő társulat kialakulásáról s megalapításáról. Lássuk most már magát a testvérületet, szabályaival, kiváltságaival együtt. Az élő keresztuti társulat megalakításánál és az abba való belépésnél kinek-kinek a következőket kell tudnia és szem előtt tartania.

I. A társulat föllállítása, kötelezettségeinek teljesítése az „Élő rózsafüzér” mintájára eszközöltessék.

II. Az élő keresztut nem más, mint kezdetleges foka, vagyis előkészítője a kath. egyházban szokásos valódi keresztuti ájtatosságnak, mely a pápától számos kegyelmekkel, gazdag kiváltságokkal van fölruházva.

III. Minden testvérület (társulat) 14 tagból (társból) alakul és csak oly templomokban, kápolnáknak vagy nyilvános ima-

házakban állítható föl, hol a keresztúti stációk már törvényesen fölállítva vannak.

IV. Ezen társulat megalapításának az egész világra szóló jogával a ferenczrendiek általános főnöke (generálisa) van fölruházva, a különböző tartományokban pedig a tartományfőnök (provinciális) bír e joggal, végre az egyes városok kolostoraiban a zárdafőnök vagy annak helyettese is megalakítja az élő keresztúti társulatot.

V. A társulat vezetésére hivatott igazgatót az egész világon ismét csak az általános főnök nevezheti ki saját rendje kebeléből; ahol azonban ferencziek nem léteznek, ott más szerzetes vagy világi papot is ruházhat fel a szükséges meghatalmazásokkal; hogy e társulatba jelentkezőket fölvegye és ezek névlajstromát vezesse, s őrizze. Hasonlóképen cselekedhetnek a tartományfőnökök is, de csak saját tartományuk határain belül. Megvan e kiváltsága az egyes zárdák főnökeinek is, de mindenkor csak a tartományfőnök engedelmével gyakorolhatják azt.

VI. Az igazgató terjesztőket és terjesztőnőket nevezhet ki, kik a társulatba lépni óhajtókat szorgalmasan kikutassák és a társulatba való felvételüket neki ajánlják.

VII. Az élő keresztút helyes gyakorlásához szükséges a sorsolás útján kijelölt stáció fölött való elmélkedés és 3 Miatyánk, 3 Üdvözlégy s Dicsőség elmondása, mialatt kezünkben kemény anyagból készült kereszt tartandó, melyet e célra külön vagy a Generális és provinciális, vagy pedig a zárdafőnök és társulati igazgató, sőt az erre fölhatalmazott világi áldozár is megszentelhet.

Az élőkeresztúti társulat búcsui (kiváltságai) melyeket minden rendű és rangu keresztény kath. elnyerhet, ki az igazgató által a társulatba felvétetik, a következők:

a) A testületbe való belépésük utáni ünnepnapon teljes búcsuban részesülnek a tagok, ha azon napon jó gyónást végeznek és méltóképen megáldoznak.

b) Teljes búcsut nyerhet ugyancsak minden tag a neve-

zetesebb ünnepeken, u. m. Karácsony, Újév, Vizkereszt, Husvét napján, Pünkösdkor, Urunk mennybemenetelének ünnepén, Szentháromság vasárnapján és Úrnapján, valamint márczius hónapnak minden egyes péntekjén; továbbá a szent kereszt föltalálása-, felmagasztalásakor, assz. sz. Ferencz és szent seb-helyeinek ünnepén, azon föltétel mellett, ha kiki saját stációjáról naponkint egész hónapon át elmélkedett, s ez idő alatt egyszer meggyónt, megáldozott és a fönt említett ünnepnapokon meglátogat valamely templomot és a pápa szándékára imádkozik.

c) Egy évben egyszer, szabadon választható napon hasonlóképen teljes búcsut nyerhet a társulat bármely tagja, ha az egész év folyamán a sorsolás útján számára kijelölt titkok fölött való elmélkedését rendszeresen betartotta s egyuttal az említett napon tökéletes gyónást és áldozást végez, a föntebb jelzett imádsággal együtt.

d) Naponkénti gyakorlásért 100 napi búcsut (hétköznapon) vásár- és ünnepnapokon pedig, valamint az egész nagyhétben hét évi és ugyanannyiszor 40 napi búcsut nyernek a társulat tagjai.

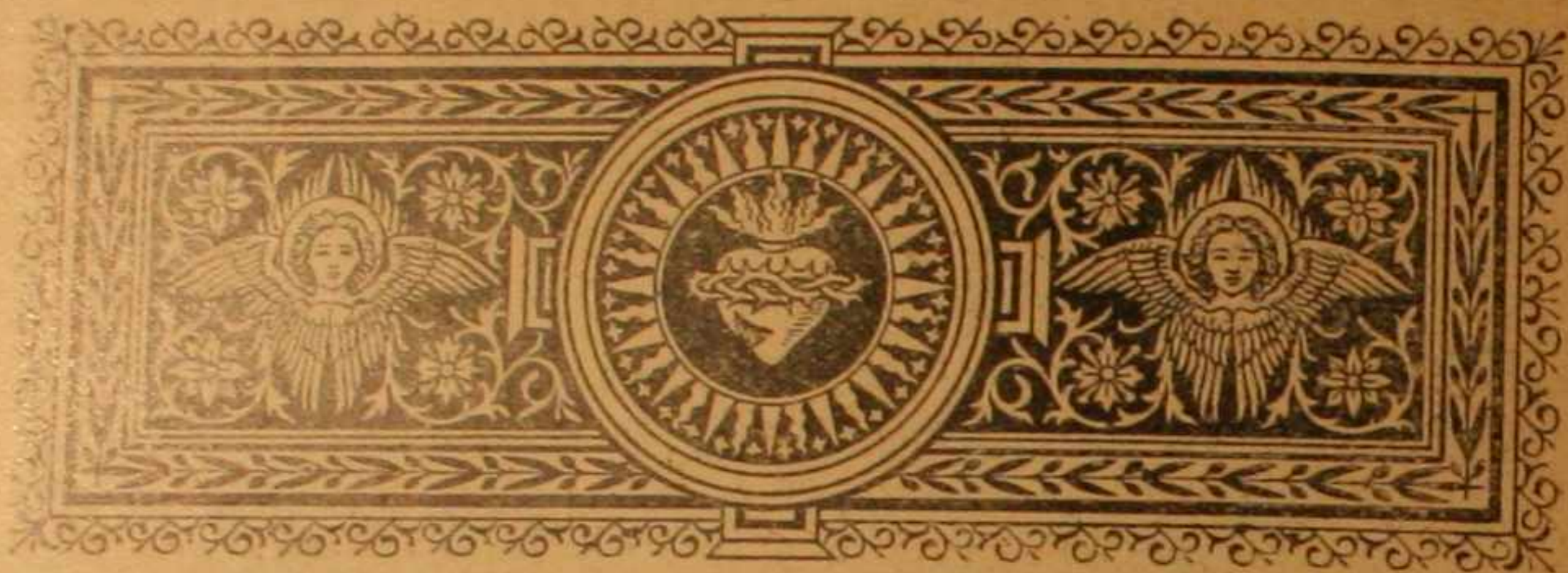
Ime az élő keresztut törvényei (kötelezettségei) kiváltságai. E törvények által előirt kötelezettségeket minden jóra való ker. katolikus teljesítheti; a kegyelmekre pedig hasonlóképen mindnyájan rászorulunk. Csak rajtunk mulik, ha azokat megszerezni nem törekszünk az élő keresztuti társulatba való belépés által, mely testvérületben aránylag a legcsekélyebb kötelezettség mellett is, számos kitünő kegyelemre, s ebből kifolyólag nagy élet-szentségre tehetünk szert. Tudom találkozni néhányan, kik inkább az örökös keresztuti társulatot óhajtják több szempontból. . . . Ámde fontolják meg ezek, hogy sokkal nagyobb a száma azoknak, kik nem bírják, nem tudják, vagy nem akarják a rendszeres keresztutat annak rendje módja szerint elvégezni. . . . Sokkal célszerűbb tehát egy oly társulatot létesíteni, oly testvérület tagjává lenni, melynek kivétel nélkül minden jó ker. katolikus tagja lehet anélkül, hogy ezen tagsága őt bármikép akadályozná

hivatásának, állapotbeli kötelmeinek pontos teljesítésében. Mert hisz' munkaközben mindenkor elmélkedhetünk röviden az egyes titkokról, de a templomba vagy valami kálváriára elmenni s ott végezni a keresztutat csak kevésnek van módjában. Ezek röviden az okok, melyek az élő keresztutat megteremtették, a legfőbb helyről való ajánlását, megerősítését kieszközölték és a jámbor hívók között való elterjedését előmozdították . . .

Biztat, éltet a remény, hogy a minden jó és szent ügyért lelkesedő harmadrendűek, valamint a „Hirnök“ buzgó olvasói nem mulasztják el az élő keresztut által nyújtott lelki kincseket ugy saját, mint kedves megholtjaik lelki üdve javára felhasználni, kamatoztatni . . .

P. Loncsár Lukács.

ERÉNYISKOLA.

9. Az alázatosság fokai.

ddig az elmebeli alázatosság lépcsőin jártunk, most reálépünk az akaratbeli alázatosság lépcsőjére. Ugyan — kérded — még mennyit fog bennünket ide-oda hurcolni, vezetni? Hiszen ez mégis rendkívül fárasztó valami! Az Isten ilyen utat követelne az embertől?

Csak lassan! Valamikor az embernek egyenesebb, simább volt az utja Isten felé, a mennyország örökké boldogító gyönyöreihöz, de letért róla. Letért róla a *kevélység* bűne által, olyan akart lenni, mint az Isten. Ha tehát Istenhez akarunk menni, nincs más út előttünk, mint az alázatosság utja. Biz' az fárasztó, terhes.

Miért? Az *akarat* miatt. Az ember akarata az áteredő bűn által megromlott, a bűnre lett hajlandóvá, az értelem elhomályosodott s nehezen tud rájönni annak *teljes tudatára, hogy ő csak ember* és semmi több. Meg kell világítani az isteni kegyelem sugaránál az értelmet, akkor lesz az ember elméje szerint alázatos; meg kell törni, hajlékonyává tenni az akaratot, akkor lesz akarat szerint alázatos. Bizony nem gyermekjáték visszanyerni azt, amit elvesztettünk! Drága kincs az, fáradni kell érte. Már most hol kezdjük a munkát? Szinte tétovázva, habozva állunk meg az utnál, lejünket, kezünket lelógatjuk. Nos hát itt is segítségünkre jó az isteni Mester, Jézus Krisztus, az alázatosság Mestere. Tanítása határozott, saját magára utalja a tanítványt: „Tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szívű.”

Megvan! Készen vagyunk. Az Üdvözítő világosan megmondja, hogy az akarat székhelye a szív. Ugyancsak Ő tanítja, hogy a szívből származik minden rossz kívánság, érzelem, szóval a szívből származik a bűn. Tehát oda kell törekednünk, hogy a rosszra hajló szívet javítsuk meg. Ez pedig meglehetősen fáradsággal jár, mert a szív a megrontott vérből nyeri táplálékát. Innét van a nehézség a megcsontosodott akarat megtörésében!

De hát kezdjük hozzá bizalommal, hiszen a kezdet nehézségeit elhárította az isteni kegyelem, megadta *az akaratot a jóra*. Most már szent kötelességünk közreműködni az Isten segítő malasztjával.

Első lépcső, első fok. Vigyázz! Meglehetősen nagyot kell lépned. Az első lépés után szemben találsz magadat valamivel: Isten akaratával. Itt azután még kell állnod jó ideig, sőt többet mondok: le kell borulnod. És azt, ami ellen az ember legelőször vétkezett, ezt az akaratot kell elismerni! Lehet, hogy a gőg annyira megkeményített, hogy dekad nem akar meghajolni, mindegy, ezt meg kell tenned jószántadból most, mert egykor kénytelenségből teszed meg. Igaz, hogy későn, amikor ez a hatalom összezúz, összetör, örök gyötrelmekre ítél. Ekkor az elkárhozott is kénytelen örök átokkal bélyegzett homlokát lehajtva mondani: „Igaz vagy Uram, és igaz a te ítéleted!”

Ennek az akaratnak kell uralkodni az egész mindenségben, mert Ő az Úr, mindenek Ura. Az égben és a földön mindennek ezen akarat szerint kell igazodni, ezt imádkozzuk mindennap: Legyen meg a te akaratod, miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is! Az Ur Jézus adta ebben is, mint mindenben a leggyönyörűbb példát. Mennyei Atyjának akaratából hagyta ott a mennyország boldogságát, s vette magára szolgai alakunkat, tűrte a szegénységet, fáradságot, nélkülözést, üldöztetést: Az én ételem az, hogy annak akaratát cselekedjem, ki engem küldött. Ennek tudatában fogadja el mennyei Atyjától a szenvedés és gyötrelmes halál keserű kelyhét: Atyám, ha lehetséges, muljék el tőlem e pohár, mindazonáltal ne az én, hanem a Te akaratod legyen. És Ő ezen akaratnak aláveti magát egész a halálig, még pedig a kereszt haláláig.

(Folytatjuk.)

P. Arisztid.

XIII. LEÓ PÁPA ÉS SZ. FERENCZ HARMADRENDJE.

(Folytatás.)

„Ah szent Ferencz harmadrendje!
Tudjátok mennyire szívünkön fekszik elterjedése . . . Minden a'kalmat megragadunk dicsőítésére“. XIII. Leo.¹

dézzük vissza lelkünkben az 1893-ik évet, midőn az egész kath. világ szive örömmel dobogott, mert XIII. Leo püspöki jubileumát ülte; midőn ugyszólván nem volt kath. város Európában, a hol a fiui szeretet a kereszténység közös atyja iránt és a katolikus érzület ki ne tört volna s lélekemelő ünnepélyekben ne adott volna kifejezést örömének² Szent Ferencz harmadrendje sem maradt a háttérben, mert mig részt vett a nagy pápa örömeiben osztozó emberiség közérzületében, addig szive oltárán is felgyújtotta a hála és kegyelet örömtüzét.

Alkalmat szolgáltatott ugyanis megmutatni, hogy az a tisztelet, „mely a pápai jubileum alkalmából még a nem katolikus népeknél is kifejezésre talált“³ a harmadrend tagjainak szívét is dobogtatta és a fiui szeretet ünnepélyesen megnyilatkozott XIII. Leo, a III. rend dicső védnöke iránt. Adria csobogó habjai ép úgy, mint a Földközi tenger hullámai vigan ringatták a harmadrend küldötteit Róma felé, hol a különböző nemzetiségek szent Ferencz zászlója alá csatlakozva s a szeretet csókjaiban egygyé olvadva, közösen vonultak a Vatikánba, hogy szent Ferencz harmadrendje nevében a világ minden tájáról megvigyék az üdvözletet fenséges testvérüknek és egyszersmint atyjuknak. Egyszer csak feltűnik előttük egy tisztes agg, mire szent érzelem tölti be lelküket; önkénytelenül is ajkuk imára nyilik és így

¹ L. „Szent Ferencz Hírnöke“ m. é.

² V. Ö. Magyar Sion VII. kötet, 3 füzet. 232. l.

³ Vaszary Kolozs bib. hercegprimás beszéde 1893-ban.

mintegy beteljesülve látszik, mit már azelőtt pengetett hurjain a magyar egyházi lantos:

Ezrek ajkán ezer nyelven, hű ima zeng édesdeden
Tartsd meg Isten szent atyánkat, Krisztusnak helytartóját.¹

Majd néma csend áll be, melyet hűn szerető, és szent Ferencz III. rendjeért lelkesedő szivből előtörő szavak bontanak fel. XIII. Leó pápa beszél; minden szem ráfigyel, minden fül szavait hallja; olvassuk tehát mi is figyelemmel beszédét, melyet az *Osservatore Romano*² számunkra is feljegyzett.

Kedves fiaim!

Édes emlékek és remények előtt állunk, midőn szent Ferencz egész harmadrendjének, mely a „kissebb testvérek“ általános Főnöke felhívásának engedve, a földgömb minden nemzetségéből³ küldöttséget menesztett — hódolatát és üdvözetét vesszük, miáltal püspöki jubileumunk öröme még fokozód'k. Azon körülmény, hogy már zsenge korunktól fogva a legáhitatosabb érzülettel viseltetünk az assiszi Szeráf iránt; továbbá, fia lettünk a harmadrend által; hogy gyakran zarándokoltunk hires szentélyéhez; hogy kimondhatatlan lelki örömet éreztünk Alverna szent hegyén ismételt visszavonultságaink alkalmával; különösen pedig hogy Isten nekünk engedte meg, hogy apostoli tekintélyünkkel az említett Rendet új életre és új erőre hoztuk; mindezen emlékek nagy örömet okoznak szivünknek. Ezen intézményt mi mindig úgy tekintettük, mint az isteni gondviselés által arra rendelt egyik leghathatósabb eszközt, melylyel a világban élő keresztények a világ romlottságait kikerülni és hivatásuknak megfelelő tökéletességgel képesek az evangeliumi tanácsokat megtartani; ezt bizonyítják ama gyümölcsök, melyeket a korunkéhoz nagyon hasonló viharok közepett is megtermett. Ugyanazért mi is a dicsőséges Pátriárka hét százados évfordulóján a kedvező alkalmat megragadván, a hívőket intettük, hogy ne vonakodjanak e szent hadseregbe beállni, melynek áldást hozó befolyását is feltüntettük;⁴ sőt mindenki számára tárva álljon és bővebb gyümölcsöket hozzon, a harmadrendűek régi szabályain enyhítettünk és egyes fejezeteit a mai vi-

¹ Tárkányi Béla.

² 1893. ápril 13-ik száma.

³ Sajnálom, hogy a legszorgalmasabb kutatásaim daczára sem találtam bizonyítékot arra, hogy a magyar harmadrendieknek 1893. ápril 12-én lett volna küldöttsége. A „Magyar Állam“ és „Religio“ akkori számaint nem kaphattam kézhez, a „Magyar Sion“ két magyar zarándoklatról szól (egyik febr. 23., a másik ápril 8-án) de április 12-éről nincs említés.

⁴ Az „*Auspicato*“.

szonyokhoz alkalmaztuk.¹ Isten szándékunkat bőven megáldotta és legfőbb örömünk az, hogy most a harmadrend bő gyümölcseit áldozhatjuk Neki, melyek az utóbbi évtized alatt mindenütt megértek; mely gyümölcsöknek — kedves fiaim — ti is tanui vagytok és nemes része.

Egyszersmind édes remény dereng felettünk, mert minél istentelenebb felekezetek támadnak Krisztus ellen és a szivekből az Evangelium sugalmait kiirtsák: a harmadrendiek tevékenysége annál inkább fokozódik Krisztus dicsősége és a közjó érdekében.

Reményünk nem csökken, ha ők, kiket Isten nevében ujólag megáldunk, még odaadóbban törekszenek az Assiszi Szegény (sz. Ferencz) szellemét magukban éltetni és az önsanyargatásban, miért is a Rend bűnbánó nevet visel, az imádságban, mely a Rendnek élete, és végre mindezek összegében: az Isten és felebarát szeretetében magukat gyakorolják.

Továbbá gondoskodjatok eszközökről, melyekkel az egész Rend tevékenysége egy hatalmas egységgé olvad; és mi nektek megígérjük, hogy a Rend műve a leghathatósabb leend, ha annak minden tagja, állapotához mérten az említett szellemben törekszik épülésére lenni másoknak; mert jól tudjátok, hogy a szeráfi atyának azon szent beszéde volt ékesszólóbb és gyümölcsözőbb, melyet *szent példája* bizonyított.

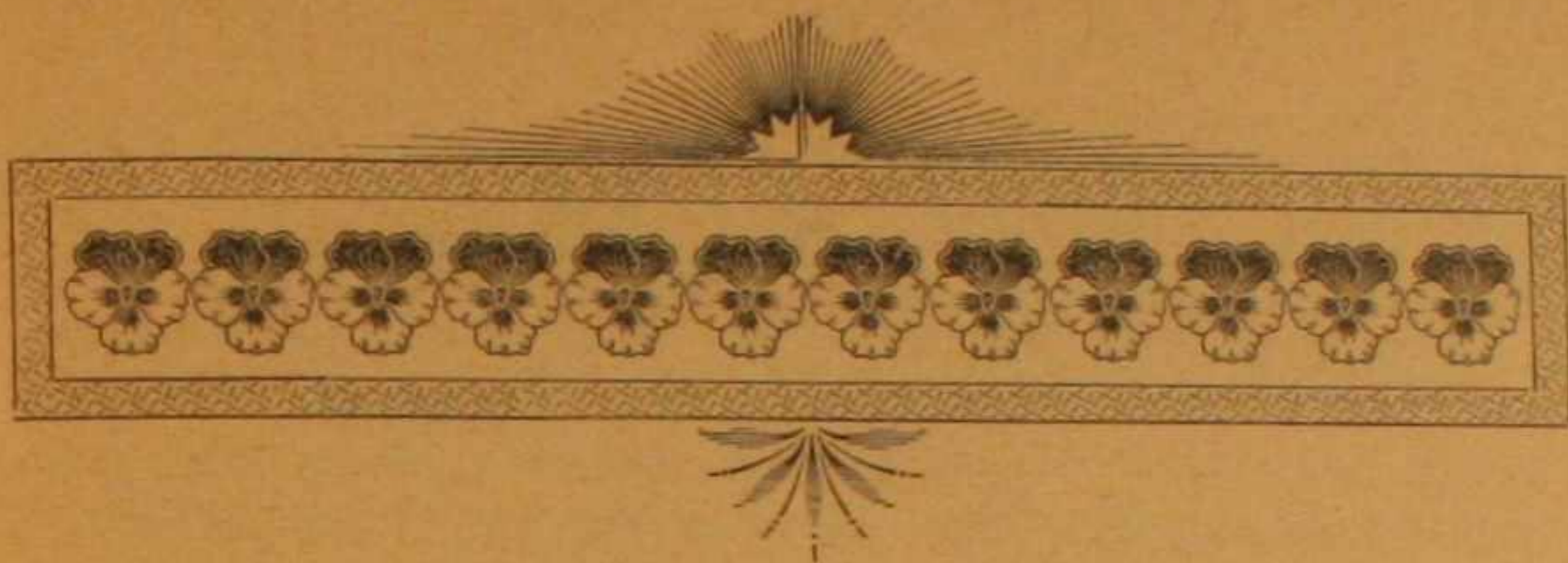
Kegyeskedjék ő az égből odahatni, hogy harmadrendje napról-napra virágozzék és a keresztény erények üdvös illatát mindenüvé elterjessze. Midőn ezt óhajtjuk, jámbor óhajainkat a tietekkel egyesítvén, kedves fiaim, a kisebb testvérek Rendfőnöke! rád és a jelenlevő és meg nem jelent harmadrendi előljárókra és testvérekre apostoli áldással Isten kegyelmét esdjük.

(Folytatjuk.)

Eusebius.

¹ A „*Misericors Dei Filius*” körlevelekben.

VANNAK-E MA IS HAMIS PRÓFÉTÁK?

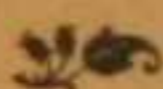
zok az ezernyi-ezer megfejthetetlennek látszó kérdések, melyek a világ társadalmában uralkodó bajok, egyenlőtlenségek megfejtésével foglalkoznak, tömérdek harcossal rendelkeznek. Ezen harcosok közt van számtalan olyan is, aki azt sem tudja tulajdonképen, hogy miért küzd, áldoz, kockáztat mindent, ami felett rendelkezik. Ez a néptömeg egy jó része az épen e célra mindenét oda-áldozván nyomoruságba jutott munkás osztály. Ez a rengeteg munkaerő, mely a sztrájkokat és szocialis vagy forradalmi mozgalmakat eszközli, mely sokszor oly nagy gorombasággal a legszentebb, a legjobb intézményeket ostromolja vagy teszi tönkre; azon nyomorok legtöbbszörét, mely a proletárok a minden anyagi javakat a nyers erőn kívül nélkülöző osztály számát szaporítja, ez az óriási erő nem tudja miért teszi azt, amit tesz. Tetteinek rugóit vagy egyáltalán nem, vagy félre ismeri. Igaz, hogy tömérdek sok baj van a társadalomban, melyek megszüntetésére az Alkotó eszközöket is adott és adna, ha a maga helyén keresnék, de a sorvasztó bajok újabb és még fájóbb bajokkal meg nem szüntethetők soha. Egy áldozatkész nemzedék vivhatná ki csak a diadalt, mely önboldogításának feltétlen kívánatáról lemondván, csupán gyermekei leendő boldogításáért tudná egyszerre egész vonalon feláldozni egész egyéni képességét, teljes munkaerejét. Ily menedéket sem a forradalom, sem a folytonos fegyverben lét, hanem csak a vallásban született élő és taplálkozó szívek óriási néptömege hozhat létre. A társadalmi bajokat az önzés teremtette s csak a Krisztusi szeretetben megsebzett szívek áldozatkésztsége szüntetheti meg, erőlködjenek más eszközökkel egész a dicstelen halálig, e fájó sebeket, az annyi nép millióit boldogtalanító bajokat megszüntetni nem sikerül. Ezt megmutatták ama hatalmas nemzetek, melyeknél e bajok elszaporodtak. Krisztusok nem volt

s a Krisztusi szeretet eszméje nélkül nem ők a bajokat, hanem a bajok szüntették meg országuk életét. E gondolat felett csak elnézni már nem lehet. Elvégre is be kell lássa a világ, hogy igaza van Corteznek midőn azt mondja, hogy kettős fegyelmezés van, benső és külső; vallási és politikai. Amily mértékben gyengül a benső, oly mértékben emelkedik egész a zsarnokságig a külső. Ha nincs vallás a nemzet szívében, nincs többé e nemzet szabadságának formája, vagyis vallását tul egy nemzet sem élheti, mert a zsarnokság állapota a közeli halált jelenti. Ez a történelem beszéde. Csak a rosszakarat nem képes észrevenni e tények igazságát és ez neki, egy szomorú életen átvonuló küzdelem árán sikerül csupán. Ha a nemzetek, az országok politikája odairányulna, hogy e meggyőződés a nép ereibe is átcsörgedeznék, akkor a társadalmi kérdések meg lennének oldva. Krisztus mellett és csak itt van boldogság ugy az egyesek, mint az egész emberiség számára, mert minél fennebb emelkedik egy nép szívében az igazi vallásosság mérlege, annál inkább alászáll a politikai elnyomatás és virágzik a szabadság, egyenlőség, testvériség. Lehet egy bölcs fejedelem, mely népét talán látszólag boldoggá teszi, de alkotásait ki biztosítja a következő hatalom kénye-kedvétől? Ha fejedelem és alattvaló egyként Krisztus oldalánál űti fel szíve otthonát, akkor mindkettőnek sorsa biztosítva van, de feledje el valamelyik ez eszmét s már utálatossá válik a szíve, mely utálni kezdi a másikat, nyírβάλni annak szabadságát. Így áll a viszony a nép és kormány között. E gondolatban oldatnak meg a társadalmi kérdések, ismét mondom, csupán. És most tekintsünk néhány gyászos pillantást ama törekvésekre, melyek azon célból tétetnek, hogy e kor betegségét meggyógyítsák. Ezért küzd a kath. Anyaszentegyház összes intézményével. Szándékát rossz hirbe hozzák, törekvéseiben gátolják, szabadságát elrabolják, tagjait üldözik, kinozzák, megsebzik, munkaképtelenné teszik, ezzel fizet a nagy társadalom ezen komoly, tiszteletreméltó s bajai megorvoslására egyetlen hivatott és képes orvosának. Ez önfeláldozó, még a halálát keresők életéért is aggódva fárad és munkálkodik. Reménye, hogy egyszer talán még nem későn eljön az idő, midőn szándékát és szent törekvését megértve a még életben maradt társadalom méltatni fogja s eszméi alatt boldog leend. „Egy akol leend és egy pásztor.” Ez anya, ki saját vérén is egész a halálig képes táplálni gyermekeit, bár a Kiben életét bírja és a Kiben ereje annyi kitartásra gyökeredzik; Krisztus halhatatlanságra teremté őt és ő ez igazságban hisz, s e hit az ő tápláléka. De fájdalom, nemcsak üldözik és gátolják az Egyházat működésében, ellenséges törekvések, hanem ők maguk is egészen más célból és eszközökkel munkát fejtenek ki, azt mondják, a fenti bajok megszüntetése érdekében szintén. Ez a működés borzasztó. Ismét ama titkos társulatra hivatkozom,

mely az egész világot betölti s amely annyi keserőséget okozott és okoz a jóknak. Kedves olvasóink közül sokan hallottak már róluk, sokan igen, de igaz jellemzésüket alig hallhatják a mindennapi életben, én egy pár képet tárgyunkra vonatkozólag be fogok az ő műveikből mutatni, ezekből látni lehet és következtetni. Első törekvésük a társadalom elvallástalanítása.

(Folytatjuk.)

(—án.)

GOLGOTA VIRÁGOK.

(Elmélkedési pontok nagybőjtre.)

*Kelet felé szárnyal az én lelkem,
Odahajtja vágyaim szellője, —
Oda, hol a hajnaleszillag támad,
Virányidra, Jézusom szent földje!
Hol a rózsza Istenevértől pirul,
Szerettől forró-meleg a lég,
Hol a harmat édes, tiszta manna . . .
Ah Istenem, csak oda mehetnék!*

Mindszenty Gedeon.

*A fájo hű szívnek
Hitet oh ki nyújthat, —
Órjögő bánatra
Reményt oh ki mutat; —
Gyászoló özvegynek
Szíve legyen könnyebb,
Oh ki olt szemébe
Enyhítő szent könnyet; —
Ki koszoruzná a
Besűlyedt sírhalmat, —
Oh ki ad lelkünknek
Örök nyugodalmat; —
Földre, szívre, észre
Kitől jö a harmat?
Nem ösmerek csak egy,
Egy édes hatalmat! —
Keresztre nézzetek —
Ott függ a szeretet!*

Polácskó János.

*Dicső szép zászló a kereszt,
Nagy győzelem jele,
Melyet, meghalván Jézusunk,
A poklokön nyere . . .
Örök bölcsesség kútfeje
Lett a kereszt nekünk,
Azért hozzád, oh, Jézusunk,
Mindig bizvást megyünk!*

Tárkányi Béla.

*Mély sebekben megvérezve,
Felfeszítve a keresztre
Látlak meghalni Téged,
Hogy üdvözítsed néped.
Szenvedésed fájdalomával
Szívünket oh hasd által!
Halálad vigasztaljon
Bennünket végöránkon!*

Párvy Sándor.

*Jézus, Isten, szent Megváltóm!
Hagyj kereszted mellett állnom!
Hadd osztozom keservedben,
Sok kínodban, sok sebedben;
Legalább úgy mint Magdolna,
Bűnbánattól leomolva.
Én oltám ki drága élted,
Hadd haljak meg én is érted!*

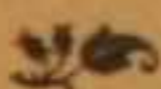
Szulik József.

s a Krisztusi szeretet eszméje nélkül nem ők a bajokat, hanem a bajok szüntették meg országuk életét. E gondolat felett csak elnézni már nem lehet. Elvégre is be kell lássa a világ, hogy igaza van Corteznek midőn azt mondja, hogy kettős fegyelmezés van, benső és külső; vallási és politikai. Amily mértékben gyengül a benső, oly mértékben emelkedik egész a zsarnokságig a külső. Ha nincs vallás a nemzet szívében, nincs többé e nemzet szabadságának formája, vagyis vallását tul egy nemzet sem élheti, mert a zsarnokság állapota a közeli halált jelenti. Ez a történelem beszéde. Csak a rosszakarat nem képes észrevenni e tények igazságát és ez neki, egy szomorú életen átvonuló küzdelem árán sikerül csupán. Ha a nemzetek, az országok politikája odairányulna, hogy e meggyőződés a népreibe is átcsörgedeznék, akkor a társadalmi kérdések meg lennének oldva. Krisztus mellett és csak itt van boldogság úgy az egyesek, mint az egész emberiség számára, mert minél fennebb emelkedik egy nép szívében az igazi vallásosság mérlege, annál inkább alászáll a politikai elnyomatás és virágzik a szabadság, egyenlőség, testvériség. Lehet egy bölcs fejedelem, mely népét talán látszólag boldoggá teszi, de alkotásait ki biztosítja a következő hatalom kénye-kedvétől? Ha fejedelem és alattvaló egyként Krisztus oldalánál üti fel szíve otthonát, akkor mindkettőnek sorsa biztosítva van, de feledje el valamelyik ez eszmét s már utálatossá válik a szíve, mely utálni kezdi a másikat, nyirbálni annak szabadságát. Így áll a viszony a nép és kormány között. E gondolatban oldatnak meg a társadalmi kérdések, ismét mondom, csupán. És most tekintsünk néhány gyászos pillantást ama törekvésekre, melyek azon célból tétetnek, hogy e kor betegségét meggyógyítsák. Ezért küzd a kath. Anyaszentegyház összes intézményével. Szándékát rossz hirbe hozzák, törekvéseiben gátolják, szabadságát elrabolják, tagjait üldözik, kinozzák, megsebzik, munkaképtelenné teszik, ezzel fizet a nagy társadalom ezen komoly, tiszteletreméltó s bajai megorvoslására egyetlen hivatott és képes orvosának. Ez önfeláldozó, még a halálát keresők életéért is aggódva fárad és munkálkodik. Reménye, hogy egyszer talán még nem későn eljön az idő, midőn szándékát és szent törekvését megértve a még életben maradt társadalom méltatni fogja s eszméi alatt boldog leend. „Egy akol leend és egy pásztor.” Ez anya, ki saját vérén is egész a halálig képes táplálni gyermekeit, bár a Kiben életét bírja és a Kiben ereje annyi kitartásra gyökeredzik; Krisztus halhatatlanságra teremte őt és ő ez igazságban hisz, s e hit az ő tápláléka. De fájdalom, nemcsak üldözik és gátolják az Egyházat működésében, ellenséges törekvések, hanem ők maguk is egészen más célból és eszközökkel munkát fejtenek ki, azt mondják, a fenti bajok megszüntetése érdekében szintén. Ez a működés borzasztó. Ismét ama titkos társulatra hivatkozom,

mely az egész világot betölti s amely annyi keserűséget okozott és okoz a jóknak. Kedves olvasóink közül sokan hallottak már róluk, sokan igen, de igaz jellemzésüket alig hallhatják a mindennapi életben, én egy pár képet tárgyunkra vonatkozólag be fogok az ő műveikből mutatni, ezekből látni lehet és következtetni. Első törekvésük a társadalom elvállástalanítása.

(Folytatjuk.)

(—án.)

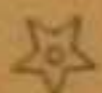

GOLGOTA VIRÁGOK.

(Elmélkedési pontok nagybőjtre.)

*Kelet felé szárnyal az én lelkem,
Odahajtja vágyaim szellője, —
Oda, hol a hajnalesillag támad,
Virányidra, Jézusom szent földje!
Hol a rózsza Istenvértől pirul,
Szerettől forró-meleg a lég,
Hol a harmat édes, tiszta manna . . .
Ah Istenem, csak oda mehetnék!*

Mindszenty Gedeon.

*A fájo hü szívnek
Hitet oh ki nyujthat, —
Órjögő bánatra
Reményt oh ki mutat; —
Gyászoló özvegynek
Szíve legyen könnyebb,
Oh ki olt szemébe
Enyhítő szent könnyet; —
Ki koszoruzná a
Besülyedt sírhalmat, —
Oh ki ad lelkünknek
Órök nyugodalmat; —
Földre, szívre, észre
Kitől jó a harmat?
Nem ösmerek csak egy,
Egy édes hatalmat! —
Keresztre nézzetek —
Ótt függ a szeretet!*

Polácskó János.

*Dicső szép zászló a kereszt,
Nagy győzelem jele,
Melyet, meghalván Jézusunk,
A poklokon nyere . . .
Órök bölcsesség kútfeje
Lett a kereszt nekünk,
Azért hozzád, oh, Jézusunk,
Mindig bizvást megyünk!*

Tárkányi Béla.

*Mély sebekben megvérezve,
Felfeszítve a keresztre
Látalak meghalni Téged,
Hogy üdvözítsed néped.
Szenvedésed fájdalommal
Szíveinket oh hasd által!
Halálod vigasztaljon
Bennünket végóránkon!*

Párvy Sándor.

*Jézus, Isten, szent Megváltóm!
Hagyj kereszted mellett állnom!
Hadd osztozom keservedben,
Sok kínodban, sok sebedben;
Legalább úgy mint Magdolna,
Bűnbánattól leomolva.
En oltám ki drága élted,
Hadd haljak meg én is érted!*

Szulik József.

Nézd, oh nézd a gyásza-keresztén
Mennyit szenved érted ő;
Ajkarál panasz nem lebben,
És szemébe könny se' jő.
Meghal ő, hogy éltet adjon,
Bűnös lelked megmaradjon
Érted, érted hal meg ő.

Sebők László.

Ha életem feljajdult tengerén
Borúba rejti arcát a remény:
Mi a sajos habokkal küszködőnek
Az éjhomályt derítő fénytorony,
Óh! az nekem, keserves szenvedőnek,
Jézus keresztje a hegyormokon.

Sujánszky Antal.

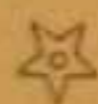
Kereszted nyitá meg a mennyországot,
Te vetted le rólunk a nagy bűnünket;
Te vagy az út, élet s örök igazság,
Tégedet követni legfőbb boldogság.

Tárkányi Béla.

Ha felriasztja kebledet
A bűnös öntudat,
Kérj enyhét és vigasztalást
A gyásza-kereszt alatt.
E szent fa az, min Jézusod
Eszernyi kín között
Az ember millióinak
Üdvöt gyümölcsözött.

Sujánszky Antal.

Hadd öleljelek meg édes szent keresztlem!
Mert a mit a világ elvesz, de nem adhat:
Te sok' sem veszed el, s mindig vissz-
/szaadod
A békét és nyugalmat.

Kathen.

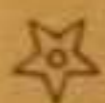
Ha megtámadna a gonosz,
Keresztet végy paizsodúl,
Melyről a bűn tüzes nyila
Kettétöröppen porba hull!
A szent kereszt legyen védőfegyvered,
Ugy a gonoszt magadtól elvered,
S e jelben — győzni fogsz!

Kuliffay Ede.

Jézusom! kereszted vértövével,
A malaszt e gazdag kútfejenél
Oldalad kifűrt sebét ha látom
Lángoló szerelmed hűn imádom.

Sujánszky Antal.

Föl, a Golgothára föl!
Ég s pokol közt mért lebegsz?...
Üdvöd más nem adja meg,
Csak a vérmosott kereszt...
Est öleljék karjaid
Nyugtalan szivedre már, —
Igy a boldogság-tavasza,
Hidd el, hogy beáll!...

Pály Ede.

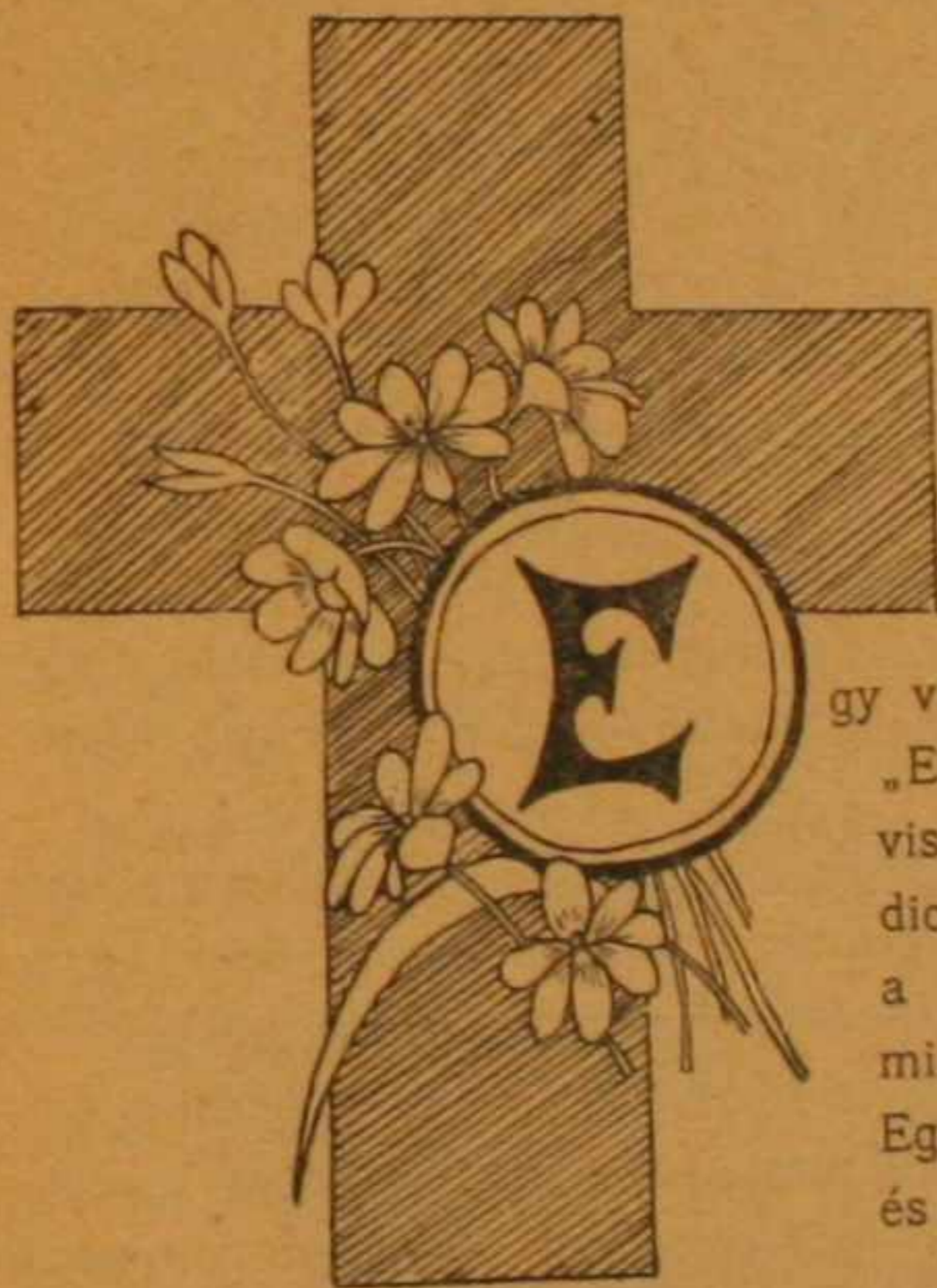
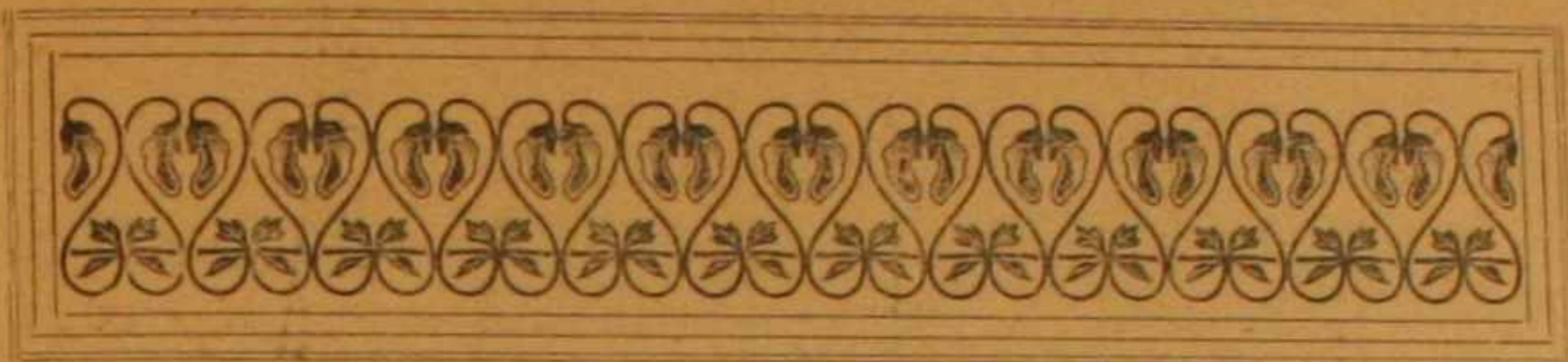

(Temetőben).

Itt függ a keresztén az üdvöt adó,
Hű pásztor a nyáj közepében;
Itt tér hozzá valamennyi, bár
Elhagyta gyakorta a létben.
Es Ő az Igaz, kitarva kezét,
Mind, mind kebelére fogadja, —
Fogadj el egykoron engem is így,
Oh végtelen irgalom Atyja!

Erödi Dániel.

Közli: Babik József
tiszababolnai plébános.

A MUMIA VALLOMÁSA.

gy valaki Egyiptomról azt mondja, hogy: „Ez az a föld, melyet az isteni Gondviselés annyi csodálatos emlékekkel, oly dicsőséges alkotásokkal áldott meg, hogy a nyugati civilizáció még ha az ötödik milleniumot fogja is átlépni: mindig lesz Egyiptom földjén mit kutasson, keressen és fölfedezzen . . .”

Igen. Ez az a föld, melyen a bölcsek bolondokká, a bolondok, a gyermekek, a világ gunyjának kitétt együgyűek bölcsekké lesznek.

Miért? Mert az emberi kevélység, engedetlenség és az Isten akaratán megnyugodni nem akaró gőg Egyiptom földjén oly dolgok után kutat, melyekből kimutathatja, hogy az a bölcsélet, melyet ő művel vagy követ az igazi, amely az embernek boldogságot, megnyugvást nyújt. Azon emberek előtt pedig, akik a dolgok természetes rendje mellett a természetfölöttiekkel is törődnek és az isteni Bölcsesség rendelkezésein megnyugosznak: Egyiptom földje valóságos kincsesbánya, amelyből az *igazi* tudomány drágábbnál drágább kincseket tud előhozni.

Tudjuk a legutóbbi idők tudományos vitatkozásaiból, hogy az emberi gőg vezetése alatt álló „tudósok” arra használják fel egyiptomi kutatásaik eredményét, hogy az emberekben megingassanak minden pozitív hitet.

Ezekről gondolkoztam egy napon és a rákövetkező éjjel furcsa álomlátásom volt, melyet igen alkalmasnak találok arra, hogy vele összeköttetésbe hozzam a legújabb idők egyiptológiáját.

* * *

A Nilus felső vége felé jártam, Körülöttem egy romhalmaz hevert rendetlenül. Kőtörmelékek és faragott oszloprészek; cserepek és fatuskók; bedőlt furcsa alaku házak és egy jelentéktelen pyramis.

Eltűnődtem azon, hogy mily érdekes dolgok volnának ezek egy hozzájuk értő ember kezei között! Oh, ha e kövek beszélni tudnának, elmondanák, hogy mily szorgalommal dolgoztak kezdetleges eszközeikkel az egyiptomi kőfaragók, míg ilyen „széppé“ tudták tenni a nyers követ! A cserepek elmondanák, hogy belőlük ették az egyiptomi emberek azon izletes eledeleket, melyeket a zsidók a pusztában való vándorlásuk sanyarúságai alatt annyiszor visszaidéztek emlékezetükbe úgy, hogy felzúdultak hatalmas vezérük Mózes ellen és azt mondták neki: „Miért hoztál ki bennünket Mizraimból, ide a sanyaruság földjére, ahol nincs mit ennünk; jobb lett volna ott maradni, mert ott mindenki a husosfazekak körül ülhetett s vöröshagymákat ehetett?!“ A házak, melyekben a mai ember nem érezné magát biztonságban, elmondanák hogy az *ember* bennük mennyit szenvedett, küzdött és remélt.

Mit remélt? Mindent remélt! Remélt boldogságot, remélte a halhatatlanságot és remélte, hogy Tau (az Isten) az ő szenvedése miatt neki egykor olyan jutalmat ad, mely dusan fogja kárpótolni minden nyomoruságért. De elmúlt néhány század, sőt ezred is és az ember nagyon megváltozott gondolkozásmódjában! A Tau helyét elfoglalta az Apis, a Baal, a kutya, macska, holló és számtalan más dolog. Ekkor már nem volt Egyiptom a haladás hona, hanem a zsarnokság, a dulás és a testvérharcz helye.

Beléptem a pyramis belsejébe. Sötét volt. A velem volt legujabb mártásu gyertyával világítám be a körülbelül ötezer éves falakat. Mindenfelé utak ágaznak el a főútból. Az ember lépteinek zaja a siri csendben kísértetiesen hangzik vissza az egyes üregekből. Egyszerre egy ép kőlap ötlík szemembe. Rajta ismeretlen jelek. Megkopogtatom és a kongás azt bizonyítja, hogy a hely nem egészen üres. Azt gondoltam, hogy itt nincs emberi tanu, bezuzhatom, ami ugyan nem sikerült, de amint a kőlapnak támaszkodtam, az engedve a nyomásnak: bedőlt; én megfogtam a lapot és kiemeltem. Belül egy koporsóhoz hasonló dolog feküdt, melyet hosszas erőlködés után ki tudtam vonszolni, hogy tüzetesebb vizsgálat alá fogjam.

Eszembe jutott, hogy Turinban, az egyiptomi emlékek muzeumában sok ilyent láttam és az is, hogy a magyarázó mi módon nyitogatta fel azokat, hogy megmutathassa a 3—4000 éves embereket tetőtől talpig papyruszokba göngyölve. E módszerhez folyamodtam én is, hogy meglássam, vajjon nő-e, férfi-e, király avagy közember legyen-e, aki az én kíváncsiságomat kielégíti.

Felbontottam a koporsót és a papyruszokat legöngyölítettem; mivel pedig a hieroglifek olvasásához nem értek: eldobtam a papyrusz szalagokat egy sarokba. Izgatottan lestem az eredményt, míg végre az utolsó darabka is lefejtett a hulláról. Férfi volt. A koporsó körül olyan jeleket fedeztem fel, amelyekből néltán következtethettem, hogy az előttem fekvő hullának egy előkelő egyénnek kellett lennie. Elgondolkodtam, hogy hány ezer év viharzott el e hulla fölött, hány nemzedék folytatott küzdelmet körülötte, hány korona tört össze temetési napja óta?

Amint így gondolkozom, szokatlan mozgást veszek észre. A hulla — felébredt. Barnás-sárga bőrét az élet színe ujította meg; szemei villogni kezdtek; haja, szakála, mintha most került volna ki a borbély keze alul. De mintha keresne valamit az ismeretlen, félénken nézett körül, meztelenségét akarta elfedni. Hirtelen ráadtam felöltömet.

— Ki vagy, te kisérteties lény? kérdém, meglepetésemben megfélelkezve arról, hogy ez az ismeretlen nem értheti azon nyelvet, melyet én beszélek.

— Én vagyok Kataloës, ezen vidék főpapja és Panalataüsz, a leg-hatalmasabb fáraó tanácsadó barátja — mondja az ismeretlen még jobban megrémítve engem, hisz' úgy beszélt, hogy én világosan megérthettem szavait.

— Mondd tehát Kataloës, ha te főpap voltál, miből állt a te főpapságod?

— Voltál? Én még most is az vagyok és az is leszek örökké. De igaz ni, hiszen te nem vagy közénk való! Te egy előttem ismeretlen népnek vagy gyermeke, beszéded, alkatod, ruházatod és megjelenésed általában azt mutatja, hogy én velem valami — különös történet?! Emlékszem már. Egy napon én megbetegedtem és enyéimnek könyhullatása és siránkozása közepett meghaltam. Most úgy tűnik fel nekem az egész idő, melyet a sirban töltöttem, mintha egy békés álmom lett volna.

Hogy miben állott az én főpapságom? azt én neked el fogom mondani, ha te elbeszéled nekem előbb, hogy mit hisznek most az emberek, vannak-e fáraók, van-e papság, rabszolgák tömege és urak csapata?

— Igen; a mai emberiség nagy része hisz Istenben, hiszi, hogy a világot Ő teremtette és mindenható szavával ma is kormányozza, hogy szerepét betölthesse; van papságunk is, mely hivatalába egyenesen Istentől jövő felszentelés által igtattatik be; vannak császáraink és királyaink, kik egy-egy ország fölött uralkodnak, míg a lelki uralmat egyetlen fejedelem bírja az egész világ fölött, az emberi nem Megváltójának helyettese az. Főpap, kinek szavára az egész földkerekség hallgat, de fáraóink, kik akaratukat az ismért világ előtt érvényesíteni óhajtják, nincsenek valamint

rabszolgáink sem, mert eljött az emberi nem Tanítója, Mestere, aki megszüntette a pogányság eme durva visszaéléseit.

Vannak azonban köztünk olyan emberek, kiknek meg van adva a képzettség és az alkalom, hogy az Istent, a Teremtőt felismerjék, de nem akarják; vannak, kik meghamisítva az Isten által kinyilatkoztatott igazságokat, tanokat, a saját állításaikat akarják érvényre juttatni és ezért hamis papságot küldenek a nép nyakára ugyancsak hamis tanokkal, mert tudd meg, hogy köztünk ugyan sok ember hisz Istenben, de igen sokan vannak, akik nem hisznek és tireátok egyiptomiakra hivatkoznak, midőn azt akarják bizonyítani, hogy nincs Isten; vannak, akik azt mondják, hogy az ember természetével ellenkezik, hogy valaki fölötte uralmat gyakoroljon s így a királyság, császárság igazságtalanságon alapszik, melyet minden emberbarátnak meg kell döntenie; vannak, kik az embereket elkülönítik, többféle hamis gazdasági elvekkel megfertőztetik és embertársaik ellen uszítják.

— Ah, miért kellett nekem mindezeket meghallani? Hisz' ez rosszabb mint a mi életünk volt. Mi sok mindent tudtunk, de még többet nem. Ti pedig, akik annyira előrehaladtatok mindenben, ti megvakultok és megháborodtok és nem akarjátok látni a világosságot.

Midőn te a pogányságot emlitted, bizonyosan miránk gondoltál, midőn a Megváltót említéd, akkor talán azt juttattad eszembe, aki hosszú, hosszú idővel az én halálom után eljött és kiszabadította lelkünket egy unalmas, örömtelen helyről és egy boldog helyre vitt bennünket, ahol örökké létezőnk még a feltámadás után is testünkkel örökre egyesülve. Azoknak az embereknek pedig, kik a mitőlünk maradt művekből ítélve mondják: nincs Isten, azoknak nincs igazuk. Van Isten és az én főpapságom abban állott, hogy ezt a létező Istent hirdettem, az ő titkait kutattam és velük az emberek bajain segítettem. Olvassátok és figyelmezzetek a tőlünk maradt emlékek beszédére és azok el fogják nektek mondani, hogy *mi hittünk egy egyellen, teremtő, mindent kormányzó Istenben*, hittük, hogy *halhatatlan lélekkel birunk és azért temetkeztünk is így, mint ahogy ezt itt láthatod, mert hittük, hogy eljön az az idő, midőn a mi szellemi részünk egyesülni fog ismét testünkkel és hittük, hogy az Isten a jó életért megjutalmaz, míg a rosszért megbünteti* bennünket . . . — Felébredtem.

* * *

Igen az egyiptomiak ős vallása az *egy-istenhivés* volt és csak a rosszakaratu és anyagias irány mondhatja azt, amit a mai álbölcselek, hogy az ember kezdetben sokistenhívő volt és csak fokozatosan lett egyistenhívővé.

Convertita.

A szent kereszt.

*Szent áhitattal,
Hő bizalommal
Tekintek erre
A szent keresztre,*

*A mellyen értem anyuit szenvedett,
S kinos halált halt a nagy szeretet!
Illyenkor aztán, mint ég harmata,
Szívembe száll a béke angyala.*

*A szenvedések
Mind végétérnek,
S helyökbe ismét
Szelid öröm lép;
Édes reményben
Jézus szerelme
Ég újra benne!*

*Óh légy tehát, légy üdvözölve,
Óh Üdvözítőm szent keresztje!
Ha szenvedés vagy bánat aggaszt,
Csupán te adsz valódi vigaszt.*

*Nem is szakaszt el tőled semmi sem:
Nem tűz, nem kard, nem semmi gyötrelm!*

Közli: Babik József.

AZ ELSŐ BÁL.

(Folytatás.)

Lulu csakhamar megjelent a báli ruhában és mikor az óriás tükörbe nézett, mely naponként a mamája 3-4 öltözetét tükrözte vissza, mosolyognia kellett. Olyan csinosnak találta magát, hogy egy pillanatra elfelejtette a magas halotti ruhát és liliomot. A márkiné is örült, mert leánya mosolygásából azt sejtette, hogy mégis csak le fogja győzni pater Hyacinthot.

Pompás! fordulj egy kicsit jobbra Lulu... Nanette igazgasd meg a fodrokat... Nézd csak, nézd! Ez a puff a két csokorral a legszebb, a mit csak valaha láttam, ez a pillangó fodor csodálatra méltó... Madame Tété-vide valóságos genie...

Ebben a pillanatban kopogtattak az ajtón egy és férfi hang kérdezte kívülről:

— Megvan engedve egy közönséges halandónak, hogy az istennők szentélyébe behatoljon?

— Tessék, tessék! — kiáltott a márkiné derülten. Lulu menekülni akart, de anyja visszatartotta. — De gyermek hová szaladsz? Hisz ez a nagybácsi.

A gróf nyilt és előkelő arcvonásu aggastyán volt, hófehér haju, hatalmas alak, kinek mellére a „Calatrava” lovagrend nevezetes vöröskeresztje volt tűzve.

— Főlséges! — szólt, az ajtóban megállva — milyen bájos csoport, ne mozduljatok, olyan szépek vagytok így, — egy szép nap reggele és estéje.

— Oh, milyen kedvesen ébredt fel ma a bácsi, fogadni mernék, hogy jó reggelit akar érte kapni...

— Szép, mint a világosság, rejtélyes, mint az árnyék! — mondta a gróf és leült a divánra — kitaláltad kedves hugom, reggelire jöttem hozzád

és azután még kölcsönöznöd kell a fogatodat is, míg a palotába hajtatok. Az enyém ma temetésen van.

— A kedves hasonlatot a reggelhez és estéhez elfogadom, mint fizetést a reggeliért, de a fogatért hallani akarom véleményét az én Lulumról, báli ruhában.

— Elfogadom! — felelt a gróf és míg kényelmesen elhelyezkedett a pamlagon, feltette aranyos csiptetőjét. — Csodálatra méltó, gyönyörű. Megvagyok róla győződve, hogy a báli tudósító mikor Lulumról fog írni, tényleg helyett mézbe mártja a pennáját... Hebe, mikor az isteneknek nyújtotta a kelyhet kevésbé volt szép... Ophélie, mikor Hamletnek bemutatta magát, kevésbé ideális... Psyche, mikor az Olympusra lebegett, kevésbé illatos... De megmondjam neked Lulu, gyermekem, a véleményemet? Halgasd meg, egy agg tanácsát — mutasd magad ebben a pompában anyád előtt, mutadhatod még ez előtt az aggastyán előtt is, a ki téged a falak között még táncra is felkér... igen, még többet, hozok neked legközelebbi ismerőseimből két vagy három párt, a kikben meglehet bizni, még ha lámpással kell is keresnem olyanokat, mint Diogenesnek Athén kapuja előtt egy igazi embert, de azért mégis találok néhányat. Hallgass rám leányom, mikor eljön a bálba menés ideje, tedd fel hálófejkötődöt, egyél meg egy higtojást és miután a rózsafüzért elimádkoztad, feküdj le ágyacskádba.

— Ezt mondtam én is a mamának!

— Ugyan menjetek! — szólt közbe a márkiné, — végtére még egy második pater Hyacinthot kapunk itten, csuha nélkül.

— Lehetséges, — nevetett a gróf és Lulu felé fordulva komolyan mondta: Ismétlem gyermekem, imádkozd el a bál helyett a rózsafüzért és feküdj le aludni.

— Tudja bácsi, mit gondolok? Önnek leányommal együtt prédikációkat kellene tartani a bállok és divat ellen. Lulu képviselné az ártatlanságot és Ön — a bűnbánatot személyesíthetné meg.

— Az által senki sem vethetné szememre, hogy olyasmiről beszélek, a mit nem értek.

— De azt igen, hogy mikor az ördög megöregedett, szerzetessé lett.

— És nem gondolod, hogy ha Lucifer tapasztalait, mint ördög és tudományát, mint angyal, Isten szolgálatára fordítja — sok elismerésre méltót tehetett volna... Ha Lulu úgy akarja, a ma esti bálon megkezdhetjük a missziót.

— Jó lesz bácsikám! Mindenesetre könnyebb egy prédikációt könyv nélkül megtanulni, mint ebben az uszályos ruhában táncolni.

— Tehát ez le van tárgyalva. A kocs ablakából fogok prédikálni és

az anyáknak mondom: „Vakok vagytok magatokért és vakok vagytok gyermekeitekért... vakságotok ment benneteket — részben. Vigyázzatok, nehogy vakságotok az örök kárhozatba vezessen egészen!” És mikor a másik ablakon kihajlok, mert a hallgatókat osztályozom, mint a zsinagógában szokás, így szólok a családapákhoz: „Elvesztettétek az eszeteket, uraim!... Gondoljátok meg, hogy a lányok, a ti gyermekeitek!”

— No, ha mindenki annyit ért a prédikációból, mint én, nem sokan fognak megtérni, — mondta Lulu fejcsóválva.

— Az nem baj, ha te nem érted. Nézd csak, anyád érti.

— Azt értem bátyám, hogy ön nekem rossz szolgálatot tesz.

— Az atya szolgálatát, ki javítani akar, — sugta a gróf — és a barátét, ki menteni akar. Pillangó vagy, lányodnak őrangyalra van szüksége.

A márkiné szemei megteltek könnyel. Lulu, ki mindebből semmit sem vett észre, komolyan mondta:

— Ha a bácsi az ablakból fog prédikálni, én a kocsisülésről fogok lepredikálni és az egész gyülekezetnek oda kiáltom: „Uraim, és hölgyeim, már éjfél van, én nagyon álmos vagyok és egy lépést sem tudok tenni a nélkül, hogy az uszályomba bele ne botoljak... Jó éjszakát! Most megfogok enni a nagybátyámmal egy higtojást és elimádkozom a rózsafüzért, azután megyek aludni.

Meghajtotta magát és az öltöző szobába szaladt, hogy a báli ruhától megszabaduljon. Az ajtóban egy pillanatra megállt és nevetve kérdezte:

— Mama, megbizhatom a bácsit, hogy a higtojást megrendelje?

A márkiné már azon a ponton volt, hogy igent mondjon, de rövid habozás után felelt:

— Lehetetlen! Szavamat adtam a herczegnek.

— És mit veszítesz vele, ha nem tartod meg?

— Meg lenne sértve és én nem egyezhetem bele, hogy Lulu miattam veszítse el a főváros legjobb parthieját.

III.

Hajnali három órakor fényes fogat robogott el a kaszinó elől. Luluék mentek benne haza. Lulu prémes kabátjába burkolózott és szótlanul dült a kocsi szegletébe. Fáradt volt, lehangolt és nagyon fájt a feje.

— Álmos vagy Lulu?

— Nagyon! Ha tudná, mennyire fáj a fejem.

— Azt csak a szokatlanság teszi, holnap pihenhetsz a meddig csak akarsz.

Lulu nem felelt és anyja is hallgatott. Lányának látszólag jelentéktelen rosszul léte nem okozott gondot neki, csak a gróf utolsó szavai jártak

az eszében. Tolakodtak azzal az erőszakkal, azzal a meggyőző erővel, átlátszó fényességgel, melylyel a lelkiismeret az embert, miután a rosszat elkövette, ugyanazokat az okokat mutatja meg, melyeket a könnyelműség azelőtt olyan kicsinyeknek talált. A társadalmi kötelesség, a leánya jövője, a herceggeli házassága, mind ezek a kifogások, melyekkel önmagát megakarta csalni, mind eltűntek ebben a pillanatban és leplezetlenül mutatták neki a keserű valóságot, melyet tréfa közben komolyan mondott neki az öreg gróf: „Könnyelműsédedet és vágyadat mulatni, szórakozni, állásod követelményeivel és leányod jövőjével takargatod”. — Igaz, igaz — mondta magában szemrehányóan — Lulunak angyalra van szüksége, ki ártatlanságát megvédelmezi, nem pellengére állítja! Én nem vagyok neki őrangyala, hanem pillangó . . .

Száraz, ideges köhögés tört elő Lulu kebléből.

— Mi bajod van leányom?

— Nem tudom mama, úgy fáj itt, az oldalam . . .

Mikor hazaérkeztek Lulu bement a szobájába, leült egy kis karosszékre és hosszas ideig mozdulatlanul maradt, számolni akart benyomásairól, de a gondolatok oly gyorsan üzték egymást a fejében, hogy csak megzavarták, anélkül, hogy megértette volna. Máskülönben is annyira fáradt volt, éles nyilalás hasogatta a halántékát és az a fájdalom az oldalában rövid, száraz köhögésre ingerelte. A szegény gyermek felállt, hogy ágyába menjen, de egy gondolat még visszatartotta. Komolyan, mint az égi jel, mint Isten intése jutott eszébe a pater Hyacinth utolsó tanácsa és a Katalin anyja mindennapi kérése: „Egy nap se feküdj le addig, míg lelkiismeretedet meg nem vizsgáltad”.

Lulu értékes gótstilű imazsámolya felé ment. Egy kis Jézus-Szive szobor volt fölé állítva, melyet Lulu a zárdából hozott magával. Letérdelt régi barátja előtt, homlokát kezeire támasztotta és megnyitotta előtte szívét. Így telt el egy negyedóra, akkor felemelte a fejét és tekintete a Jézuséval találkozott, kinek szemei határtalan szeretetet tükröztek vissza. Azután imádkozott és megköszönte az Urnak, hogy őt minden bűntől megőrizte. De a rombolás szelleme megérintette homlokát kezeivel és gondolatában felébresztette:

— Látod, hogy igazsága volt anyádnak?! . . . Pater Hyacinth túlságba ment . . . Semmivel sem bántottad meg Jézus szent Szívét.

Csakhamar elaludt Lulu és álmában a kaszinó termében tánczolt a herczeggel. A zenekar Straussnak egy valzerjét játszotta és Lulu nagyon jól mulatott. Jókedvűen futott keresztül, mint egykor a zárda udvarán, az óriás termen, amely mindig nagyobb és nagyobb lett, mintha a hátsó fal eltűnt volna, hogy Lulunak egész nagy, szabad teret adjon. Az urak amint

elmentek mellette, megjegyzéseket tettek csínosságára. De Lulu nem figyelt reájuk, mert a tükörből egy halálfej meredt reá és a pater Hyacinth hangján kiáltotta: „Ami te vagy az voltam én, ami én vagyok az leszesz te“.

A fiatal herczeg jól tánczolt és a vörös frakk volt rajta. Lulu nevetett, mert úgy tűnt fel előtte, mint egy rák. Olyan gyorsan tánczolt, hogy Lulu egészen elkábult és vissza akarta vonni a táncosát, de a herczeg a szeme közé nevetett és tánczolt tovább a zene ütemére, gyorsan, gyorsan . . . Lulu sirni kezdett, mert a herczeg kezeivel, mint két vas-kapocscsal tartotta fogva, ami az oldalában rettenetes fájdalmat okozott. Anyját hívta segítségül, de az csak nevetett és legyezte magát. Azután a nagynénjét hívta, de az nem volt ott, azért nem is felelt és neki, szegénynek tovább kellett táncolni. Táncolni annak a zenének az ütemére, mely mintha csak a pokolba taszította volna le . . .

Egyszerre eltűnt a világosság és a terem padlója és a Lulu atlasz czipői nedves, ragadós sárba süllyedtek. Azért tánczoltak tovább, de a zene most már nem hegedű és fuvola volt, hanem bagoly-huhogás és a herczeg jobb kezét mint a tört szurta az oldalába és azt a borzasztó fájdalmat okozta, amely őt a csunya köhögésre kényszerítette. Látta a herczeg szemeit, mint két mérges nyilat arcára és vállaira szegezve és lángolva, melyek szegény Lulut megbotránkoztatták, mert lelkét akarták bepiszkitani, mint ahogy a csiga nyálkája bepiszkitja a rózsza levelét . . . Azért Lulu tovább táncolt, táncolt mert anyja parancsolta . . . mert a közelben nem volt segítség.

A távolban facsoportot pillantott meg és egy embert a földre borulva, úgy, amint Jézust a getzemani kertben ábrázolják. Lulu felkiáltott: „Jézusom!“ És Jézus a kiáltásra felállt, szép volt vérző szívével a kezében, a milyennek olyan sokszor látta a zárda kápolnájában és most is az imaszámolya fölött. A herczeg nem engedte el, tovább tánczolt és vad ordításban tört ki, Jézus felemelte a kezét, és megparancsolta, hogy engedje azonnal szabadon. A herczeg is felemelte a kezét, de Lulut azért nem bocsátotta el, hanem tovább táncolt.

— Bocsáss meg Jézusom, én vagyok a hibás! — kiáltott Lulu és kétségbeesve rángatta a kezét.

Jézus visszalépett, vére a földre omlott, de azért a herczeg csak vonszolta magával Lulut a Jézus vérének keresztül.

— Bocsáss meg Jézusom, én vagyok a hibás! — zokogott Lulu és tépte a haját.

Jézus, hogy a gyermeket megmentse, aggódó szívét dobta a herczeg lábai elé.

A herczeg azért csak tovább tánczolt Luluval és már felemelte a lábát, hogy Jézus szent Szívét eltámassza.

Ekkor Lulu egy borzasztót kiáltott és felébredt. A fehér báli ruha még a széken volt, az imazsámolyon állott a Jézus szobra és az oldalában érezte a fájdalmat, melyet álmában a herceg vaskeze okozott. A rózsaszín függönyön belopózott a napfény és barátságossá tette a szobát . . .

A Lulu kiáltására sietve jött a komorna és utána lélekszakadtan a márkiné, Lulu sápadtan, kerekre nyitott szemekkel, köhögve terjesztette ki anyja felé a karjait.

— Mama, mama! ott . . . a bálon . . . a kertben szétaposta a herceg a vért . . . nem én . . . én nem vétkeztem . . .! Nem, nem Istenem, de mégis az én hibámból . . . az én hibámból lépett az az ember a Jézus vérére!

— Lulu! Luiza, leányom, gyermekem! Nyugodj meg az csak álom volt.

— Nem, nem, nem! A bálon álmodtam, de álmomban ébren voltam.

Az orvos a Lulu állapotát nagyon komolynak mondta. Erős tüdőgyulladás volt és a veszélyt valami különös idegrázkódás növelte, annak okát azonban nem tudta az orvos kitalálni.

IV.

Három nappal később a márkiné nagy elfogadó terme be volt huzva fehér atlaszszal, a közepén fehér bársony ravatalon feküdt Lulu. Ruhája fehér volt, mint a báli ruha, de nyakig begombolva és jázmin helyett liliummal, az ártatlanság jelvényével diszítve. Kezeiben a Jézus szent Szive szobrát tartotta, a melyet a zárdából hozott magával.

Lulu kívánta így.

(Vége).

Németből: *Laura*.

Ráborultam . . .

Ráborultam én is a keresztre sokszor,
S a Szűz Anya képre,
Valahányszor lelkem az élet viharja
Össze-vissza tépte . . .

Mindig megkönnyebbült, megvigasztal-
[lódtam,

Ugy indultam utra —

Tudtam Golgotámat . . . tudtam nem-
[sokára

Visszatérek újra.

Van, kikuck az élet nem juttat virágot,
Csak töviset, bőven . . .

Vérző sebeikre balzsamot találnak

A vallásban, hitben.

Kik az ut közepén roskadozva álltok

Tekintsetek széjjel,

Ahol egy **kereszt** van, vagy **Szűz**

[**Any**a képe:

A hívő nem vész el.

Zombory Gyula.

SZENT ERZSÉBET.

(Gróf Montalembert után francziából.)

(Folytatás.)

Erzsébetnek királyi atyja, II-ik Endre, magyar zarándokok elbeszéléséből értesült leányának szegényes, önmegttagadó életmódjáról.

Megütközött a király, midőn meghallotta, hogy Erzsébet udvartartás nélkül él, fény pompa és kényelem helyett pedig szegénység, nyomor és nélkülözés az ő osztályrésze. Könnyes szemekkel hallgatta a zarándokok elbeszélését és elhatározta, hogy leányát saját udvarához hozatja vissza.

Magyar történettudósok feljegyzése szerint, Endre Bánfi grófra bizta a küldöttségnek vezetését. E főur előbb Henrik tartományi grófot kereste fel és kérdőre vonta Erzsébetnek sorsa felől.

„Sógornőm teljesen megőrült“, válaszolt Henrik; „mindenki tudja ezt és személyesen is meggyőződhet erről.“

Elmondta Henrik, mint választotta Erzsébet önkénytelen e különös életmódot és a magyar küldöttségnek tudtára adta, hogy ő Erzsébetnek minden jogát és vagyonát biztosította. Bánfi nagy csodálkozással hallotta mindezeket és Marburgba indult, hogy Erzsébetet felkeresse. A városba érkezve tudakozódott Erzsébet felől; jót hallott róla, csak dicsérni tudták őt a hálás marburgiak.

„Nagyon istenfélő jó urnő“, mondták Bánfinak, „egész Marburg az övé, dúsgazdag jövedelme van; nem egy herczeg el is vette volna feleségül, de ő jobban szeret alázatosan, szegényesen élni. Ott lakik a kórház mellett, melyet ő építtetett. A jó Isten megáldott minket, hogy ezt a jó urnőt hozzánk küldötte. Aki csak beszél vele, tanul tőle lelkének javára.“

Aztán meg folyton munkálkodik, sohasem pihen jótéteményeiben; és oly szelid, szerény, és tisztalelkű, alázatosabb bárkinél."

Bánfi elvezettette magát a kunyhóhoz, melyben Erzsébet lakott; belépett az alacsony szobába és mit látott? Erzsébet ott ült guzsalylyal, orsóval — font, dolgozott, mint egy paraszt asszony.

„Ki látott valaha gyapjut fonó királyleányt?!“ kiáltott fel gróf Bánfi és könny gyűlt a szemébe, úgy meghatotta őt Erzsébetnek alázatos foglalkozása. Keresztet is vetett, aztán leült Erzsébet mellé és elmondta miért jött: — hazavezeti őt Magyarországra, ahol a napvilágot először látta meg, ahol fényes udvarban vár reá szerető királyi atyja. De Erzsébet minden kérést visszautasított:

„Ugyan mit gondol rólam?“ mondá, „hiszen én csak egy szegény bűnös asszony vagyok; Istennek parancsolatait sohasem teljesítettem jól.“ „Ki kényszerítette ily nyomorult életmódra?“ kérdé Bánfi. — „Senki,“ válaszolt Erzsébet „senki; hanem mennyei Atyámnak dúsgazdag Fia tanított meg arra, hogy példáját kövessem és a szegénységet minden földi királyságnál többre becsüljem.“ És elbeszélte özvegységének történetét, elmondta, hogy ezentul nem kíván már semmit sem és hogy teljesen boldog.

„Jöjjön haza királyi felséged“ mondá Bánfi, „jöjjön édes atyjához és vegye át gazdag örökségét.“

„Az én örökségem Jézus Krisztusnak édes Megváltónknak kegyelme, ezt kívánom elnyerni.“ válaszolt Erzsébet és hozzátette: „Mondd meg atyámnak, hogy boldogabb vagyok e szigorú életmódban, mint ő fényes udvarában; mondd meg neki, hogy ne bánkódjak értem, sőt örvendjen, hogy egyik gyermeke a mennyei Királyt szolgálja. Nem kérek atyámtól egyebet, mint azt, hogy imádkozzék és imádkoztasson érettem; én életem végéig megemlékezem róla.“

Bánfi fájó szívvvel látta, hogy nem ér el semmit kéréseivel; elbucsuzott tehát és Erzsébet örömmel vette fel orsóját, újra folytatta félbeszakított munkáját; Krisztusért hű maradt a szegénységhez.

Eközben Marburg különös ünnepélyre készült. Husz mértföldnyiről is érkeztek erre a résztvevők: vakok, sánták, nyomorult szegények; egy meghatározott napon a város melletti völgyben gyűltek össze; Erzsébet kihirdette, hogy 500 ezüst márkát, melyet Henrik sógorától kapott, a szegények között akar kiosztani.

Tenger nép gyűlt össze; a kíváncsi nézők sem maradtak el és a sokaságnak rendben tartása végett kellő számú tisztet és szolgát bizott meg azzal, hogy mindenkit szemmel tartsanak és ha valaki elmozdul helyéről, vágják le tüstént a haját.

Egy Hildegunda nevű leány, kinek gyönyörű hajzata volt, megszegte

a tilalmat, mert beteg testvérét akarta felkeresni a tömegben; a szolgák azonban elfogták és vállára omló gyönyörű haját levágták. Szegény Hildegunda keservesen sirt és hangosan bizonyította ártatlanságát; Erzsébethez vezették őt és Erzsébet — gondoljátok csak, a jószívű Erzsébet nem sajnálta meg Hildegundát. „Örülj Hildegunda“ mondá Erzsébet, „örülj mert most már nem járhatsz tánczba, nem mulathatsz haszontalanul! Mondd csak gyermekem, sohasem gondoltál arra, hogy jobb, szentebb életet élj?“

„Oh igen“ felelé Hildegunda, „már régen Istennek szenteltem volna életemet, zárdába mentem volna, de sajnáltam szép hajamat levágni.“

Nagy örömmel válaszolt Erzsébet; „Jobban örvendek annak, hogy hajadat levágták, mintha fiamat római császárrá választották volna. Ezután magához vette a leányt és Hildegunda az isteni intésnek engedelmeskedve, életét betegápolásnak szentelte az Erzsébet kórházában.

A pénzkiosztás után, mely estig eltartott, megmozdult a sokaság és kiki hazafelé indult, csak egy néhányan a gyengébbek, betegebbek maradtak ott és a közeli házakban éjjeli szállást kerestek. Amint Erzsébet észrevette őket, jó szíve megindult: „No, itt maradtak a gyengébbek“ mondotta, „adjunk még valamit nekik“ és kenyeret hozatott nekik nagy mennyiségben, pénzt is tett hozzá, azután tüzet rakatott minden csoportnak és a szegények elkezdtek énekelni örömeikben; zengett az ég az ő boldogságuktól. Milyen jutalom volt ez Erzsébetnek! örömmel kiáltott fel:

„Hát nem mondtam-e, hogy az emberek boldogításán egész erőnkől kell fáradjunk?!“

Milyen nemes, szent léleknek megnyilatkozása ez! Az egész világ megváltoznék, ha *mindenki* egész erejéből munkálkodna embertársainak boldogításán.

Gr. Ledochowska Bethlen Éva.

TAMÁS ALAJOS

O. F. M., A KAPISZTRÁN SZ. JÁNOSRÓL NEVEZETT
SZ. FERENCZ-RENDI TARTOMÁNY FŐNÖKE.

edves olvasóink előtt nem lesz érdektelen, ha *Szent Ferencz Hirnöke* lapjain bemutatjuk a magyar sz. Ferencz-rend kormányzóit, vagy amint a közéletben rendszerint nevezni szoktuk: provinciálisait. Nem érdektelen, hiszen a világi hívők közül sokan, főképp a kedves harmadrendi testvérek őket ismerik el atyjuknak, az ő fönnhatóságuk alá tartoznak, a szerint, hogy milyen vidéken laknak, melyik rendtartományhoz és kolostorhoz tartoznak. Tisztán a hálaérzet és gyermeki ragaszkodás parancsolja azt, amit most teszünk, midőn minden mellékérdek nélkül kedves elöljáróinkról megemlékezünk.

Sokszor találkozunk az életben emberekkel, kiknek már legelső megjelenése lebilincsel, s bizalmunkat, melyet oly féltékenyen őrizünk, az első pillanatra lekötik. Arczvonásaikról jóság, szelidség, közlékenység sugárzik szét. Akarva, nem akarva meghódítják lelkünket.

Szép ez a manapság már ritka jellemvonás, de annál szebb, midőn azt olyan emberben tapasztaljuk, kinek hivatása sokak fölött rendelkezni, az Isten és emberek előtt súlyos felelősséggel járó előjárói tisztet viselni.

Ha a szerzetesi kolostorok a béke, szeretet és megelégedés hajlékai, mert mint ilyenekre tekintenek a világiak — akkor ennek a boldogságnak eszközlői, megteremtői azok, kiket Isten mások fölé rendelt. A siralom völgyét a mennyország előcsarnokává varázsolják át.

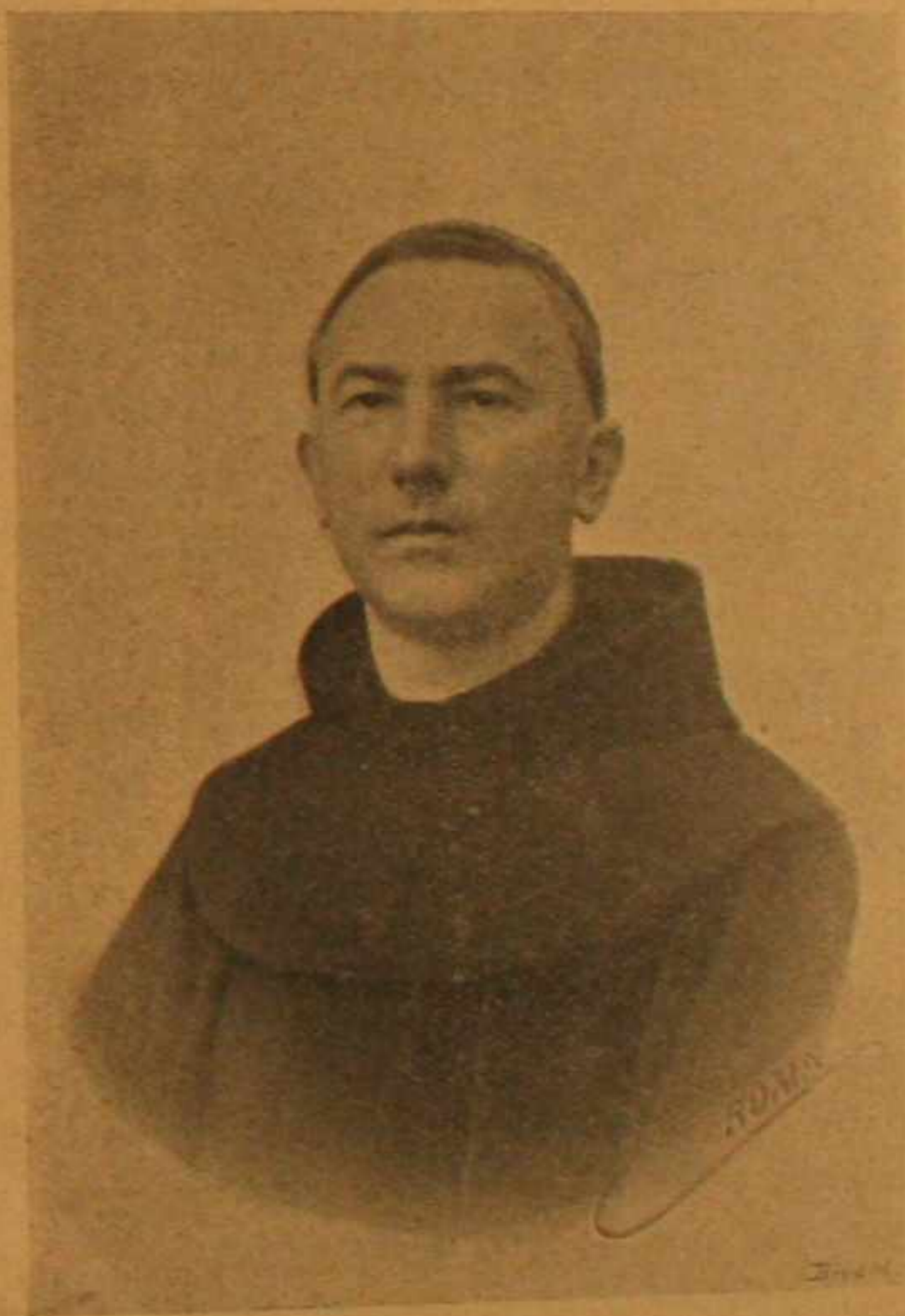
Tekints csak e képre kedves olvasóm. Nem hiszem, hogy e tulajdonságokat mind föl nem találnád rajta. Az atyai szeretet, párosulva szelidséggel, amellet törvénytiszteletet, szerzetesi szellemet, melyek mind egy igazi franciskánusnak tulajdonságai.

Art mondják róla, kik őt egészen közélről ismerik, hogy megharagudni még soha sem látták, édes szavakba burkolja még a feddést is, s így többet ér el szeretettel, mint a föltétlen szigorral.

Valóban kötelességünk, hogy imádkozzunk érte, miszerint a nehéz feladatot, melyet az isteni Gondviselés helyezett vállaira, a jövőben is egyházunk és a magyar haza, legelső sorban pedig szeráfi rendünk javára oldja meg.

Tamás Alajos atya 1858-ban született jan. 14-én Csávolyon, (Bács-m.) s a keresztségben János nevet nyert. Középiskolai tanulmányait a kalocsai Jezsuita atyáknál végezte.

1874. szept. 7-én lépett sz. Ferencz Atyánk rendjébe, hol Alajos nevet nyert. Tudományával annyira kivált, hogy elüljárói őt a hittudományok tanárává képeztették ki. Fölszenteltetvén 1881-ben jun. 26-án, e minőségben mint theologiai tanár működött előbb Dunaföldváron, majd Baján, hol tanítványai osztatlan szeretete vette körül. Később a bizalom a bajai ház élére állította, majd dunaföldvári, azután budapesti házfőnök lett, s itt érte a kilüntetés, hogy a Kapisztrán sz. Jánosról nevezett rendtartomány provinciálisává választott, még pedig válságos

időben, amennyiben éppen akkor rendelte el XIII. Leo Pápa a rend megreformálását. 1898-ben fensőbb parancsra elhagyta e tisztét, s Rómába kellett mennie, hogy mint definator generalis részt vegyen a rend általános kormányzásában. Nehány évi távollét után azonban újra visszaadta őt a bold. P. Lauer generalis elárvelt nyájának, amelyet azóta a legnagyobb szeretettel kormányoz.

ERÉNYGYÖNGY SZ. JÓZSEF ÉLETÉBOL.

A türelem.

a verőfényes nappal a szellő lágy fuvalma a végtelen tengernek sötétkék tükrét fodorítja, olyannak látszik, mintha a rónán vágató tüzes paripák hófehér sörénye csapna föl, ismét eltűnván, új hullámoknak adjon helyet: a tenger mint gyermek szeme tekint ránk nyíltan és gondtalanul, kedvesen és hizelgően. Ki sejténé a titkokat, melyek a csalfa takaró alá rejtőznek? Minő erdők és kertek borítják el legritkább növényekkel mért-földekre a hullámoktól eltakart talajt, mily különös állatfajok tartózkodnak itt az emberi szem elől elzárva? Micsoda óriási kincsek hevernek itt a mélységben elrejtve! Kis fákhhoz hasonlóan terjesztik szét a vörös korallok ágait és a színeket játszó kagylókban jól védve, biztonságban tejszinű szemecskék pihennek, az ugynevezett — drágagyöngyök. Életveszélylyel, buvárharang segélyével száll le az ember fia a mélységekbe, hogy felkutassa ezen szemecskéket; ha aztán egész tisztát, szép gömbölyüt talál bőven meg van jutalmazva fáradozása.

Az emberi lélek is sokszor hasonlít a hatalmas tengerhez; oly kincseket rejt magában, melyek Isten szemét örvendeztetik és széleskörű áldást és szerencsét okoznak. Gyakran azonban meg sem látszik az emberen, mi rejlik lelke mélyén; oly szép és drága tulajdonságok, erények azok, hogy tisztelettel csodáljuk meg őket ha napfényre kerülnek; vonzóak kedvesek olyannyira, hogy saját szívünkben is feléled a kívánság, vajha, én is oly buzgó, oly jó és nemes lennék, mint az a szegény férfiú, avagy az a világ előtt ismeretlen zárdaszűz.

Sz. József, a názereti ács is szegény és ismeretlen volt. Szegényes öltözete alatt angyali tisztaságu szív dobogott; oly nemes, nyílt szive volt mint ősatyjának Dávidnak; szerény és alázatos lelke szakasztott mása szűz

Menyasszonya lelkének, ki az angyal üdvözlétére az Úr szolgálójának mondotta magát.

Még egy más erénnyel is ékeskedik, melynek megfontolása kedves Szentünk ünnepén sz. Ferencz gyermekeinek igen üdvös. Kevéssé keresik, pedig oly szükséges; ritkán becsülik; pedig oly nagyon értékes ez az erény; igazán gyöngy, melynek megszerzése nem csekélyebb fáradságra méltó, mint a csillogó ékszer, melyet ezer veszedelem között kell a tenger mélyéből felhozni. Az erények eme drága gyöngye a — türelem.

Míg a hitre, becsületességre, tisztaságra s más erények gyakorlására ritkán kínálkozik alkalom, a türelemre keresztény embernek naponkint sőt óránként szüksége van, hogy a kegyelem állapotában megmaradjon, a bünt elkerülje, kötelességének megfeleljen és mindenek felett a szeretetet, az erények közt a legnagyobbat — mint az apostol mondja — gyakorolhassa.

Munkára indulsz, egyedül vagy másokkal, otthon vagy a házon kívül, műhelyben vagy üzletben, irodában vagy iskolában. Egy ideig csak jól megy minden. Ugy látszik a reggeli ima jól sikerült, jó szándékok hatásos, a Szentmise különös áldást hozott; nyugodt, türelmes vagy mint a bárány. Nemsokára hiányzik valami, félreraktál valamit s nem találod, akár a föld nyelte volna el. A konyhában a fa nem ég, a varrógépnél újból elszakad a czérna, a cipésznél a bőr nem hajlik, az asztalos elnézi magát a mérésnél, vagy ujjába vág; alig fordult el a szakácsné a tűzhelytől kifut a tej, a zsirba csap a láng.

A mezőn sincs jobban. Majd nedves, majd száraz a talaj annyira, hogy nem lehet vetni; az esztelen állat nem arra tart, merre az ember akarná, a szántásnál nem maradnak meg az ökrök a barázda mellett, a lovak megbokrosodnak vagy épen sehogy sem mennek. Odahaza ismerős jön a házba, kinek inkább a hátát szeretnéd látni mint az arcját; hiu leányodnak nem tetszik a szalag, nem jól áll a ruha; a gyermekeknek iskolába kell sietniök, nem készülnek el idejében. Az idő is boszantóan szeles, az eső csak úgy szakad, — majd meg a hőségétől csak úgy fulladozol.

Ezerféle dolog van napközben, minek nem így, hanem másképp kellene lennie, s még sincs úgy, miket a jó Isten vagy talán a gonosz lélek annyira megzavart és felforgatott.

Hogyan lehetséges, hogy a jó Isten az égben megengedi, hogy minden ily ferdén, fonákul menjen?

Ne soká kérdezd türelmetlen lélek. Isten ezzel nagy jótéteményben akar részesíteni. Türelmedet teszi próbára mindannyiszor. Ha úgy gondolkoznánk: „Édes Istenem, irántad való szeretetből akarom elviselni ezen áldozatot, hisz' Te annyit szenvedtél el érettem; add hozzá szt. kegyel-

medet* — mindannyiszor új érdemre tettünk volna szert, új kegyelmet nyernénk és az égben gyarapodnék dicsőségünk. E helyett azonban lassacskán kifogyunk a türelemből, szívünkben rejtett boszuság, keserű harag gyülemlik össze, miglen kitör a zivatar — káromkodás, szitok, pörlekedés következnek dörgés és villámlás gyanánt — az érdem pedig oda van; a lélekben jégverés, szörnyű rombolás marad vissza.

Nem volt ez így sz. József életében. Nézzük csak mint tűr a sz. férfiú naponként. Üdvöztőnk nevelőatyja egyszerű derék kézműves volt, ki arcának verejtékével kereste övéinek számára a mindennapit. A kézimunka többé kevésbé fáradságos és nem egyszer tapasztaljuk, hogy a dolog Ádám bűnének következménye. Minden munkának különös nehézségei is vannak, melyeket fáradságosan kell leküzdenünk. Majd itt, majd ott van valamiben hiány, hol meg az anyag hibás vagy kevés stb. Mindezen kellemetlenségekkel, melyek a köznapi életben előfordulnak, sz. Józsefnek is le kellett számolnia. Néha bizony fáradtság és kimerültség fogta el, hiszen nehéz volt munkája; években is mindinkább gyarapodott; máskor meg hiányzott a munka. Sz. József csendes, visszavonuló férfiú volt, ki szükség nélkül nem sokat forgolódott az emberek között. Az Írásból eléggé ismerjük Sz. József szerénységét és tartózkodását a beszédben — ezekből joggal következtetjük, hogy ő nem csapott nagy szelet ügyességével; alkotásával nem igen dicsekedett s így megtörténhetett, hogy nem egy jó kundsaftja hagyta el s így a munkából kifogyott. Mit szenvedett a családapa távol hazájától a pogány Egyiptom földjén ismeretlen, rosszakaratu emberek környezetében, kik sanda szemmel nézték a jövevényt?! Ehhez járultak még az egészen más életviszonyok is.

Visszatérve, otthonában sem várt reá különbsors. Sok szenvedés, üldöztetés érte. Szigorú, törvényszerinti élete embertársai részéről gunyt, megszólást eredményezett. Akkortájt már életben volt az a nemzedék, mely magát a Szentséget, a megtestesült Igét ép Názáretben halálra kereste, hol a sz. Család legtovább időzött. Az Úr Jézus, ki szeretteinek oly bőségesen juttat a szenvedések kelyhéből, hogy annál bőségesebb legyen jutalmuk, bizonyára Nevelőjének is bőven engedett e szenvedésekből részt.

Hogyan viselte el mindezt sz. József?

Az éj sötét szárnyait Palesztina északi részén Názáret fölé kibontotta már. A falucska lakói mély álomba merültek. A jeruzsálemi út mentén, a kis házikóban csendesen pihennek mindannyian. Felettük láthatatlanul virrasztanak az ég angyalai, mert kik itt pihennek a mennyei Atyának kedves gyermekei, a többi embereknél szentebbek, erényesebbek, tisztábbak. A Szeplőtelen Szűz kebelén Isten egyszülött fia pihen. A mellette levő szűk kamrácskában a kisdéd család nevelőatyja nyugoszsza fáradalmait. Egész

nap oly szorgalmasan dolgozott, minden erejét megfeszítette. De ime! Villámgyors szárnycsattogás hallatszik a szobácskában. Az őszbe borult apa nyugtalanul fordul meg nyugvóhelyén; pár pillanat, s fölkel. Hogyan? Nemcse angyal volt, ki azt mondotta: „Kelj fel, vedd a gyermeket és Anyját és menekülj Egyiptomba, maradj ott míg megjelentem neked, mert Herodes a Gyermek élete ellen tör”. (Mt. 2., 13.) Egyiptom messze, nagyon is messze van innen, több száz órányira. Mérhetetlen a távolság és csak egy öszvér áll rendelkezésükre. József szó nélkül, változatlan arcvonásokkal indul övéihez a szomszédos szobácskába, hol nyugosznak. Nyugodtan adja tudtukra az angyali üzenetet feltűnés nélkül, zajtalanul indul utnak a kis karaván — a messze távolba, Egyiptomba.

Több év leforgása után ismét megjelenik az angyal, Egész más most a vidék, az éjjeli szellőben a magas pálmák susognak, a távolból a Nilus moraja hallatszik, amint hullámaait a tenger felé hömpölygeti. Kelet felé idegenszerű márványfalak fénylenek a holdvilágnál — Isis istennek temploma. Csak a kisdéd család tagjai, kiket az angyal keres ugyanaok. Nagy fáradsággal értek ide, nehezek voltak az első napok, hogy itt letelepedtek. Helyzetük azonban most már némileg javult, tűrhetőbb volt, csak hogy meddig? Még néhány pillanat, mert az angyal ismét megjelent, hogy visszaküldje őket a hosszú csaknem végtelen uton a messze Zsidóországba...

Nem hagy el türelmed sz. József, hogy a jó Isten ennyire zaklat és nyugtalanít? Hisz' nem egyedül Te fáradsz ki az út terhétől, hanem drága gyámoitjaid, kiket Isten bizott reád, szintén érzik ezen sors mostohaságát! A Szentírás nem szól arról, hogy sz. József türelmetlenül vette volna az angyal szavát. Egyszerűen ezt írja: „Felkelt, vette a Gyermeket és Anyját és visszament Izrael földjére. (Mt. 2., 21.)

Két türelempróba ez sz. József életéből; nem a legkönnyebbek, s ha valaki napról-napra nem gyakorolja a türelmet, az nem képes egyszerre ellentmondás, benső harcz és küzdelem nélkül a házi béke illetén megzavarását elviselni. Az isteni szeretetből gyakorolt sz. türelem tette sz. Józsefet „igaz férfiu“-vá. Mindig Istenre tudta bízni szenvedéseit, soha ki nem fogyott a türelemből. Nem jajgatás, boszankodás, kétségbeesés vagy nyakasság voltak fegyverei, hanem az erős, szívós, megbocsájtó, szerető és szent türelem.

Nem az időjárás, a hangulat, vagy mások megfontolatlan szavai volt a mérővessző sz. József életében, hanem mindenben csak egy szabályt követett otthon és zarándoklásaiban, a betlehemi istállóban és a jeruzsálemi templomban, a háromnapi fájdalmas keresésben, szóval mindenkor és mindenütt, tudniillik a szent türelmet!

Sz. Ferencz Atyánk az I. rend szabályaiban fiainak a türelmet, mely

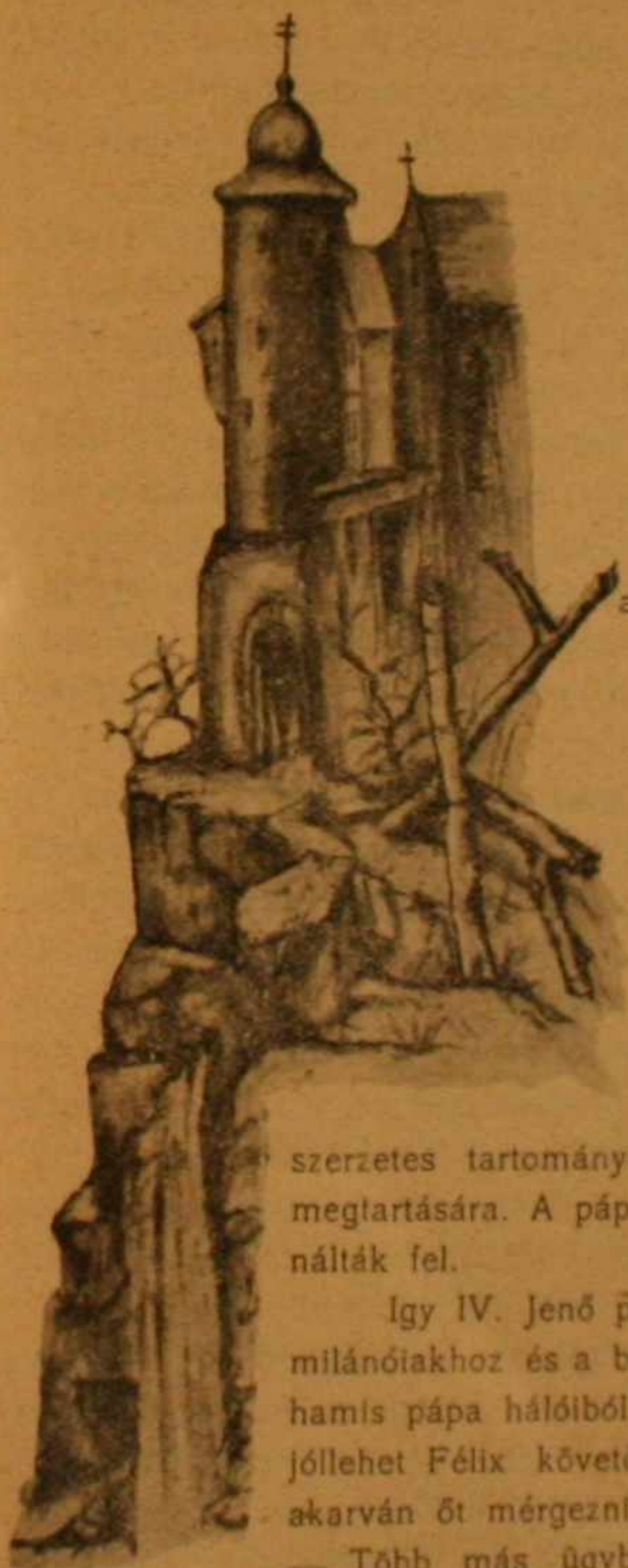
mindenekelőtt az egymásiránti kölcsönös szeretetben nyilvánul, ékes szavakkal köti szívünkre: „Legyenek elnézők, békések, szelidek, szerények, mindenkivel ildomosan beszéljenek.” (Sz. Fer. r. 3. fej.) Ezért e hónapban, mely különösen sz. József tiszteletének van szentelve, illendő, hogy a szeráfi Atya gyermekei ezen mindennapi erényt, a türelmet gyakorolják: reggel, ha a bal lábbal keltünk fel, amint mondani szokás; napközben, ha ellenkező emberekkel akad dolgunk, ha valami sikertelenség izgatna fel, sőt még este is, ha a buzgó esti ima helyett boszuság, kétségbeesés fogná el lelkünket. Sz. József lehet legalkalmasabb példánk ez erényben, mert ő az Úrnak okos és hív szolgája volt, ki magától a szelid és alázatos Szívű Jézustól tanult, ő mindenkor békességben bírta lelkét. (Luk. 21., 19.)

A mi sorsunk is hasonló itt a földön azon költő sorsához, ki szivéről énekelve tengerhez hasonlítja azt, melynek felületét viharok korbácsolják ugyan, de legmélyén drágagyöngy rejlik.

Az erények egyik legszebb gyöngye a türelem. Bizalommal tekintsünk fel sz. Józsefhez, azután bátorság! Le a tenger mélyére és a drága gyöngy a mienk lesz!

Bickel O. Fr. Min. után fordította: *Bódog testvér.*

SZENT FERENCZ VIRÁGOS KERTJE.

Kapisztrán sz. János élete.

(Vége.)

Kapisztrán szent János az erényekben fénylő csillag volt, nem csoda tehát, ha mindenkinek szeméit magára vonta.

Első sorban a szeráfi rend felismerve a benne rejlő drága gyöngyöt, őt több előjáróságban alkalmazta, amelyeket mind, a legnagyobb dicsérettel töltött be. A bizalom őt a rend általános helynökévé tette, amely minőségben több

szereztes tartományt vezetett vissza a szabályok pontos megtartására. A pápák őt fontos ügyek elintézésére használták fel.

Igy IV. Jenő pápa őt mint pápai követet küldte a milánóiakhoz és a burgundi herceghez, hogy azokat Félix hamis pápa hálójából kiszabadítsa, amely nehéz ügyet — jóllehet Félix követői kétszer is élete ellen törtek, meg akarván őt mérgezni, mégis a legszebb sikerrel végezte el.

— Több más ügyben is használta a pápa őt követül.

később pedig a Fraticellus eretnekek ellen inquisitorrá nevezte ki. Mint inquisitor oly buzgalommal fogott az eretnekek megtérítéséhez, oly meggyőzően vitatkozott velük, hogy azok legnagyobbrészt visszatértek az Egyházba. És ezért a megmaradt konok eretnekek előtt oly gyűlöletessé vált János, hogy többször próbálták őt láb alul eltenni és nagy összeg pénzt tűztek ki annak, aki őt ártalmatlanná teszi.

Az Úr azonban mindig megvédte az Ő hű szolgáját.

Rómában 1460-ban nyilvános vitában mérkőzött meg a római zsina-

góga „főrabbiával” Gamaliellel. E vitában oly fényesen bizonyította be a keresztény igazságokat a zsidó makacsság ellen, hogy Gamaliel és vele még 40 más zsidó lemondva tévelyeiről, megkeresztelkedtek.

Ép ez időben koronázta császárrá V. Miklós pápa III. Frigyeszt Rómában. A császár Rómában tartózkodván, sokat hallott Kapisztrán sz. Jánosról és annyira megtetszett neki a szent férfiú, hogy megkérte a pápát, küldje el Jánost az ő birodalmába, hogy ott a versengő fejedelmeket kibékítse, a cseh husszitákat megtérítse és az egész Európát fenyegető pogány török ellen a népet előkészítse.

A pápa jóllehet nagyon nehezen vált meg Jánostól, végre őt mégis elküldötte. János a pápa parancsát hallva, rögtön utra készült, előbb azonban Assisiba sietett, hogy ott a bold. Szűz és sz. Ferencz segítségét kikerje. Elvégezve itt ájtatosságát, nagy és bátor lélekkel indult utra. És ime, mintha az ég is helyeselné utját, egyszerre vakító fény vette szentünket körül és e fény kísérte majd egy mértföldön át, mint bizonyítja az ő jámbor utitársa Bernát, ki vele volt.

Ezen útjára az Isten igéje hirdetése végett 12 más szerzetest vitt magával, akikkel együtt szerencsésen Ausztriába érkezett. Az uton számtalan csodákat művelt, amelyeket a ferenczrend híres történetirója Waddingus szorgalmasan följegyzett. Alig volt a betegségnek oly neme, amelyet ő a kereszt jelével, vagy kezeinek föltevésével meg nem gyógyított volna. Csodáinak híre mindenütt megelőzte. Karinthián, Stájerországon és Ausztrián át a nép tömegesen tódult eléje az elüljárósággal és a papsággal együtt és mint egykor az Üdvözítőnek úgy énekelte: „Áldott ki az Úr nevében jön.” Végre megérkezett Bécsujhelyre, ahol III. Frigyes császár a magyarok gyermekkirályával V. Lászlóval, az ő gyámfiával időzött. A felségek és a főurak úgy fogadták őt, mint az égből küldött angyalt.

Másnap Kapisztrán előadta a császárnak követsége célját és azután a ferenczrendi templomba ment, ahol rendkívül nagy hallgatóság előtt tartott beszédet. Ez alkalommal ismét sok beteget gyógyított meg, úgy hogy a császár és a nép könnyezve rebegett hálát az Istennek ennyi jótéteményért.

Bécs városa midőn meghallotta hogy János Bécsujhelyen időzik, követeket küldött a császárhoz azon kérelemmel, hogy küldje el hozzájuk ezen szent férfiut, a lelkek üdvének előmozdítóját. A császár hajlott a kérelemre és János — kinek mi sem feküdt inkább a szivén mint a lelkek üdve — utnak indult. Egész uton nagy tömeg követte őt, midőn pedig Bécshez közeledtek, a város falain kívül eléjük jött az egyetem tanári kara a tanulókkal együtt és nagy diadallal vezették a szerény szerzetest városukba. Hogy mit és mennyit tett János Bécsben, hosszadalmas volna leírni, azért rövidség kedvéért csak egy levélből idézek egy keveset, amely leve-

let a Szent egyik társa Tellus de Fara Miklós irt az Olaszországban levő előljárójához János bécsi munkálkodásáról: „Mit mondjak — így ir — a mindennünnen összefutó népről, amely az ő, mint mindnyájunk közös atyja és mint valami égi követ látására összejött. Midőn egyszer százezer, más-kor százötvenezernyi tömeget látunk, hogy ne is emlitem az Urnapját, midőn Bécs városában 300 ezer ember jött össze. A predikációra 80 ezeren, sokszor 100 ezeren jönnek, de ha mindenki meghallhatná az ő szavát, akkor azt hiszem nem lenne oly nagy mező, amely az ő hallgatóságát befogadhatná. Mit mondjak a betegek sokaságáról, midőn sokszor 4000 sőt 5000 jön össze, lesve a jó atya áldását; és oly szívzaggatóan kiáltanak nyomoruk tudatában az Úrhoz, hogy a jó atya többször elalél a részvét könnyeitől . . . Huszonnyolcz napi idő alatt, mióta itt vagyunk, összesen 200 csodát olvastunk össze“. Így ir Kapisztrán sz. János utitársa az ő bécsi munkálkodásáról, amelyekben elképzelhetjük mennyit tett ez apostoli lélek a nevezetes városban, amely most is féltve őrzi és nagy tiszteletben tartja ama szószéket, amelyről beszélt hozzájuk a nagy szent.

Bécsből Morvaországba ment János, hol a hussziták közül vezetett vissza egész tömegeket az Egyházba. Majd bejárta Sziléziát, Lengyelországot, Szászországot és Németországot, mindenütt buzgóságának és életszentségének kétségbevonhatlan nyomait hagyva hátra. Csodálatos dolog, hogy e rengeteg fáradalom nem törte meg a szent férfiut, oly nagy volt ugyanis az ő lelkiereje és Istenbe vetett bizalma, hogy a munkából mintegy új erőt szerzett.

Ez időben fenyegette a diadalmasan előrenyomuló török is végveszélylyel az egész keresztény Európát. A fejedelmek össze is gyültek, hogy az ellenállásról tanácskozzanak, de oly nagy volt köztük a civódás, hogy semmire sem tudtak menni. Kapisztrán sz. János belátta, hogy itt gyorsan kell segíteni és minthogy a hatalmasoktól hiába várt segítséget, azért maga fogott a dologhoz.

Keresztes háborut hirdetett Krisztus ellenei ellen. Egyszerre hazánkban Budán termett és gyujtó szavaira az ország minden részéből ezrivel jöttek össze a keresztések, kiknek János balkarjukra tűzte a keresztet. Nem vol más fegyverük mint kasza, csákány, fejsze stb., de nagy volt bennük a lelkesedés. Ezt a sereget vezette Kap. sz. János a hatalmas török ellen Nándor-Fehérvár alá, a hol a dicső Hunyadi Jánossal találkozott. E két nagy lélek: Kapisztrán sz. János és Hunyadi János vívták ki itt azt az örökre nevezetes győzelmet, a melyet inkább Isten csodájának, mint a harcosok vitézségének tulajdonithatunk. Sz. János mint egy őrszellem állt a harcosok élén zászlóval és feszülettel a kezében, mindenütt ott volt a hol szükség volt rá, feltűzelte a csüggedőket, megfékezte a vakmerőket, vigasztalta a haldoklókat, szóval

a mit nem tehetett meg Hunyadi vitézsége, azt megtette Kapisztrán szentsége. A kereszt győzött és a hatalmas török teljesen leverve futott el Nándor-Fehérvár alól.

E nagy tett egyszersmind a mi sz. Jánosunk utolsó tette volt, a ki már teljesen megérett az örök dicsőségre. Már csak egy vágya volt Jánosnak: fölözni és Krisztussal lenni. Nemsokára ez is beteljesült. Súlyos betegségbe esett, a melyből előre tudta, hogy nem fog többé kigyógyulni. Rendtársai őt illokra vitték, a hol benső mély áhitattal vette föl a haldoklók szentségeit. Most már csak az örök hazába vágyott és semmi sem tartóztatta itt a földön. Annak kegyelmébe ajánlotta tehát lelkét, a kiért egész életében küzdött és csendesen elszenderült az Urban 1456. okt. 23-án 70 éves korában. Boldog halála visszhangja volt szent életének, mert hiába, csak örökre igaz az: „a milyen az élet, olyan lesz a halál is“.

P. Unghváry Antal.

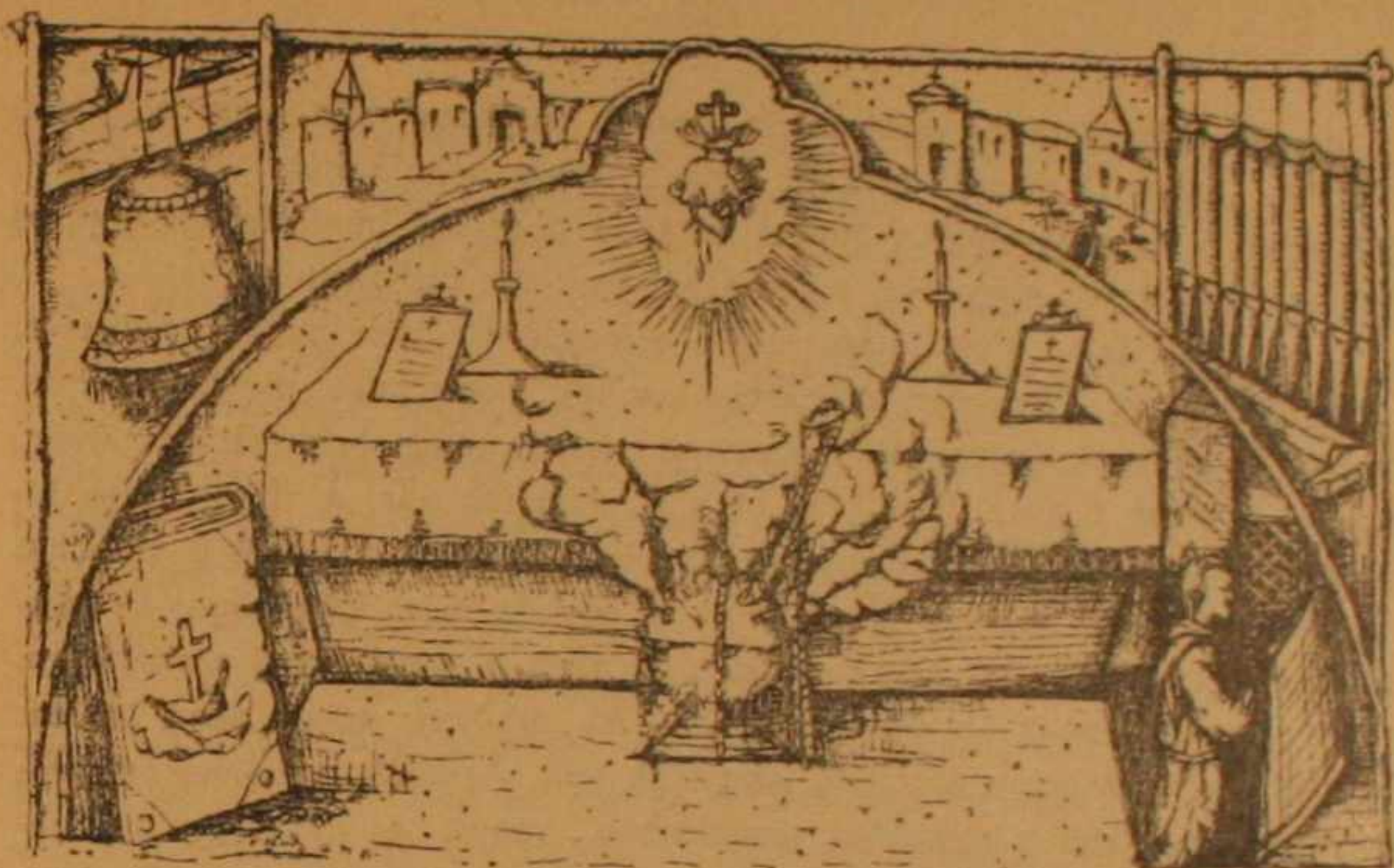
A BÁNAT.

*Jézus! nyelvem gonoszsága
Neved, s kereszted gyalázása.
S Te mégis kegygyel nézz le rám,
Kebled hozzám így sohajtván:
„Oh jöjj bűnös keresztetemhez,
Nézd a kint, mit testem érez;
Érted ontom szívem vérét,
Kevélységed drága bérét;
Borulj térdre alázattal,
Szív-sebed hozd bizalommal;
Bánat-könnyel töltsd meg szemed,
S megbocsátom bűneidet.“*

*Oh legfőbb Jó! Te Istenem!
Te benned kell reméllenem,
Számodra teremtettem szívem
Add, hogy büntől mentve legyen,
Vétkeimért mellem verem,
Bánatkönnyben fürdik szemem.
Tudod oh irgalmas Isten!
Hogy igen sok az én vétkem;
Azért, hogy megbántottalak
Ne vondd meg tőlem oltalmad;
Szegény lelkem érted eped,
Esdve kérlek, oh bocsáss meg!*

P. Dénes.

GYAKORLATI KERESZTÉNY.

A bűcsuról.

Tudjuk, hogy töredelmes gyónás után megbocsáttatnak bűneink s az örök büntetés elengedtetik. A pokoltól megszabadulunk, de az ideigtartó büntetés fennmarad vagy egészben, vagy részben. Amint bűneinkért eleget tettünk itt e földön. Ezen elégtételek lehetnek: türelmes szenvedése a betegségnek, csapásoknak, szegénységnek, üldöztetésnek, vagy bármintemű megpróbáltatásoknak. Lehetnek még: ima, böjt, alamizsnálkodás vagy a pap által feladott penitencia buzgó elvégzése. A mely bűneinkért nem szenvedtünk vagy nem tettünk még eleget, azt a tisztító helyen kellene kiállanunk. De éppen a bűcsu azon segítő eszközünk, mely által e földi vagy a tulvilági büntetéseink elengedtetnek.

A keresztség előtt elkövetett bűneink minden további elégtétel nélkül bocsáttatnak meg a keresztségben, de a személyes beleegyezésünkkel elkövetett bűneink kárhuzatosabbak, s ezért marad fenn megbocsátásuk mellett is az elégtétel szoros kötelme. Azért int szt. Ágoston: „Ha nem akarjuk, hogy Isten büntesse bűneinket, igyekezzünk azokat magunk büntetni mi-magunkon.” N. A. Ezért szabott régente az egyház hiveire igen gyakran több évig, néha pedig halálíg tartó szigorú vezeklést. Persze a bűn súlyához mérten. A penitencia ideje alatt kerülték a mulatságokat, böjtölés, ima és más jócselekedetekben gyakorolták magukat. Szent Ambrus azt mondja: „A

nagy seb erős és tartós gyógyszerre szorul. A nagy bűn nagy elégtételt kíván". Ugyan Ő mondja tovább: „Ha a bűnös nem kiméli magát, kiméli az Isten; s ha a jövendő s örökké tartandó pokolbeli büntetéseket e rövid életben kiegyenlíti, megmenti magamagát az örök kárhozattól“.

A vétek Isten megbántása lévén, a megsértett Isten igazsága büntetést követel. Jóllehet töredelmes gyónásban annak bocsánatát megis nyertük, mégis az áthágott törvényben megzavart erkölcsi rend helyreállítást kíván. Szóval a vétek a nyert feloldozás után is elégtételt vár. A bíró tiszte kiszabni a büntetést. De lelkiismerete sugallatából maga a bűnös is vállalhat bűneinek súlyához mérten. Így szabott az egyház már kezdetben is büntetést hűveire. Azért volt szigorubb az ősegyház a penitencia kiszabásában, mert gyermekeiben a hit elevenebb volt. Az erkölcsi érzés azon időben kifejtettebb, s az erény szeretete lángolóbb volt. A vétek gyűlölete hathatóssabb volt. A szigor a nyilvános vezeklésben, vagyis a nyilvános penitenciában nyilvánult. Megjegyzem, voltak nyilvános és magán vezeklések, a szerint, mint az egyház színe előtt, vagy titkon hajtottak végre az egyesek által.

Az apostolok idejében szigoruan járt el az egyház, mert tudjuk, hogy sz. Pál a korintusi vérfertőzött kizárta a hűvek közül s csak erős vezeklés után fogadta vissza t. i. midőn meggyőződött őszinte bánatáról. (Kor. II. 2. 7.) Legszigorubb büntetett a harmadik században. A vezeklés rendszeren hamvazó szerdával kezdődött. A nyilvános vezeklők e napon mezitláb és egyszerűen öltözve jelentek meg a templom ajtónál. A püspök meghintette fejüket szentelt hamuval, mondván: „Emlékezzél meg ember, hogy por vagy és porrá leszel; tarts bűnbánatot, hogy elnyerd az örök életet!“ Azután megáldotta a zsákszerű durva vezeklőöltönyt s rájuk adta. A bűnbánati zsoltárok elimádkozása után s egy megható beszéd után visszavezették a templom ajtóhoz. A püspök így szólt hozzájuk: „Ime, ma bűneitek s gonoszságaitok miatt a ti sz. anyátok, az egyház kebeléből kivettelek. Miként az első bűnös, Ádám, engedetlensége miatt a paradicsomból kivettetett!“ A vezeklők természetesen siránkozva térdre estek, s a püspök felhasználva az alkalmat, intette őket, hogy Isten irgalmáról kétségbe ne essenek, hanem iparkodjanak azt a maguk számára biztosítani. Ezzel bezárta előttük az ajtót s kezdetét vette rájuk nézve a vezeklési idő. Ezen idő tartamát kinek-kinek a püspök már előbb megszabta.

A nyilvános vezeklésnek négy fokozata volt, melyet az egyes esetek különfélesége osztályozott. Így a nagyobb bűnösök a kisebbektől megkülönböztettek. A vezeklők fokonkint haladva megpróbáltattak. Voltak az ugynevezett *a) siránkozók*, *b) hallgatók*, *c) térdelők* vagy leborultak, és *d) az együtt állók*. (Ezekről és a nyilvános vezeklés tartamáról majd később

fogunk szólani.) Meg kell itt jegyezni, hogy a titkos bűnöknek, melyeket valaki a magán, vagyis a fülgyónásban vallott meg a püspöknek vagy papnak, nyilvánosságra hozása mindig szigorúan tiltva volt. Ezen bűnök vonták természetesen maguk után a magán vezekléseket, melyet az illető titkon hajtott végre. Ezért mondja sz. Ágoston igen helyesen: a pap nem lehet bíró és vádló egyszersmind. N. A. Bármilyen nagy is legyen a titkos bűn, ezért a gyónó mindig csak magán penitenciát kapott. A tizenkettedik századig tartott a nyilvános vezeklés, mely nagyon szigorú volt.

Ezen időben történt, hogy a papok a nagyobb bűnökért elégtételül nyilvános penitencia helyett kisebb vagy nagyobb terhű cselekményeket kezdtek szabni. Például: keresztes háboruban részt venni, a szentföldre, vagy Rómába zarándokoljanak, templomok vagy kórházak építéséhez hozzájáruljanak stb. stb. Ezért az egyház jogáról nem mondott le, hogy a nyilvános bűnösre ezután is nyilvános vezeklést szabjon. De sőt papjainak elrendeli, hogy jogaikkal éljenek.

Azonban az egyház szigorú fegyelmezését ma már annyira mérsékli, hogy ahelyett bizonyos mennyiségű imákat, böjtölést és alamizsnálkodást szab.

Az egyház szelleme ma is ugyanaz. A bűn súlya és következései ma is ugyanazok, mint régen voltak.

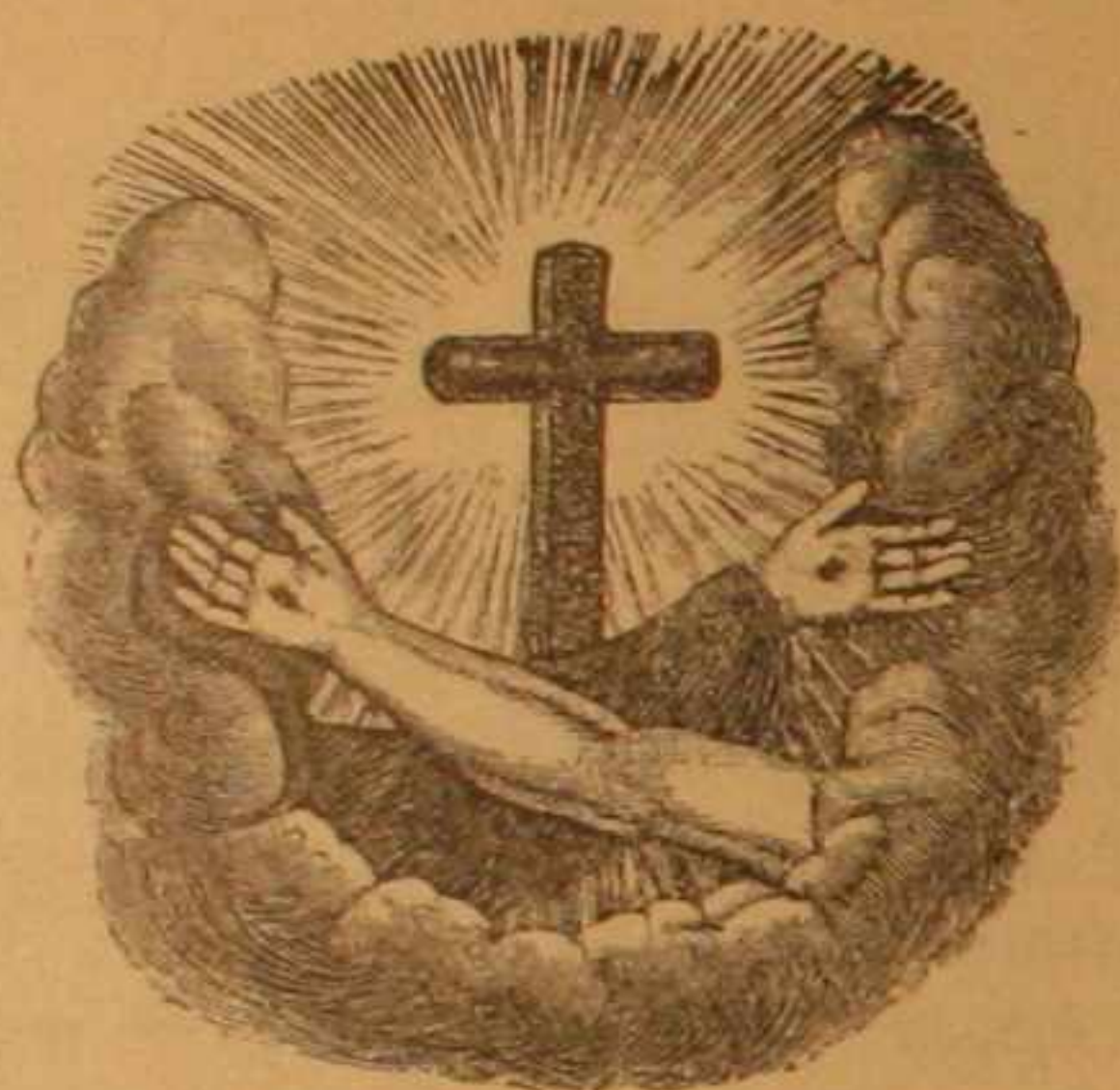
„De valamint hajdan a nyilvános penitenciát részint a vezeklő hivek buzgalma, — részint a börtönben szenvedő hit- és vértanúk kérésére való tekintetből mérséklé, vagy egészen el is engedé, úgy manap is a gyónásban megbocsátott vétkek ideig való büntetését a búcsuk által majd egészen, majd egy részben elengedi.” Nagy A.

Innen a teljes és nem teljes búcsu.

(Folytatjuk.)

Lambert.

RENDI ÉLET.

Szent Ferencz a küiföldön.

Düsseldorf. A mult év szeptember 22-én ünnepelte a düsseldorf-i szent ferenczrendi zárdában a szt. Keresztről nevezett német rendtartomány Provinciálisának székhelyén, Linderath Hugo lajkus testvér 50 éves jubileumát. Ötven éve annak már, hogy a szent Ferencz-rendnek tagja, méltó gyermeke. Megérdemli ezen egyszerű alázatos testvér, hogy pár szóval megemlékezzünk róla.

Született 1828, június 14. Gladbeckben, szegény ugyan, de vallásos szülőktől, kik őt minden jóra egy gondos szülő odaadásával oktatták.

Igaz, hogy a költő születik. De nemcsak a költő, hanem bizony más művész is születik. A kis Theodor is született művésznek. Már kis korában rajzolt irónjával különféle könnyebb s mégis ügyességet igénylő dolgokat gyermeki fantáziája után.

Elvégezvén elemi iskoláit, asztalos inasnak állott s tanult szorgalmasan. Alig egy év múlva elhalt mestere s ő magára maradt s önállóan is képes volt már dolgozni, mi elég nagy bizonyítéka művészi hajlamának. Majd nagyobb mesterek műhelyeit kereste föl Essenben, Krefelden s végül Kölnben. Itt a rajnai gyönyörű székesegyházban tanulta ismerni a feledhetetlen Kolping nagy alkotásait, melyek kitörülhetetlen nyomokat hagytak lelkében.

Ezen fönséges benyomások lelkében egy nagy gondolatot érleltek meg: ő szerzetes akart lenni. Az akkori rendtartományi főnök azonban látva, hogy ő a rendben mint butorasztalos nem leend felhasználható, azt tanácsolta, hogy legalább egy félévig képeztesse magát a képfaragásban. Ugy is cselekedett. Fáradságot nem ismerve tanult, dolgozott szorgalmasan. A félév eltelte után egy gyönyörű, művészies készítményével, egy szép feszülettel

jelent meg újból a rendtartományi főnök előtt, ki aztán őt a rendbe fölvette, beöltöztette Hugo névvel 1854. szept. 19-én.

Jó ideig volt aztán Warendorfban, hol sok mindenfélét készített. Többek között a Convent melletti kertbe egy hatalmas Corpust faragott, melyet a münsteri püspök Johann Bernhard az ötvenes évek végén megbámult s megismerve a művészt, melegen ajánlotta a rendtartományfőnöknek, hogy ne engedje parlagon heverni a nagy tehetséget, hanem nyujtson neki alkalmat a továbbképzésre, tanulásra.

Igy került aztán Hugo testvér 1860-ban a düsseldorfi akadémiába, mely akkori időben a legkitűnőbb keresztény tudós tanárokkal büszkélkedett.

Maller András és Károly, Mücke és Wittig tanárok vezetése mellett gyorsan tanult. Három év eltelte után az akadémiát el kellett hagynia s ő önállóan kezdett dolgozni. Kizárólag a keresztény művészetnek szentelte minden pillanatát; nem keresett mást művészetében csak az Istent.

Magam — e sorok írója — láttam művészi alkotásait. Düsseldorfban a nagy oltárt ő készítette. Közepén nagy, szép kereszt corpussal; jobbfelől a Szűz Anya szt. Jánossal s két más siró nővel; balfelől három katona s két zsidó főpap.

Megkészítette még a szt. Keresztút 14 Statioját gyönyörűen. XIII. Leo Pápa 50 éves áldozárságának ünnepére készített egy kis reliefet, melyen a Szűz Anya szt. Fiát tartja. A Pápa ezen márványba metszett kedves emléket, melyet a művész maga nyujtott át a szt. Atyának szívesen fogadta, s az alázatos szerzetest egy ezüst éremmel tüntette ki.

Az érdemekben megőszült szerzetes — mint emlitém — szeptember 22-én tartotta meg gyönyörű ünnepség mellett 50 éves jubileumát. Az ünnepi bizottság gondoskodott az Ost-Strasse (hol a zárda van) kidíszítéséről. Már előző este a Cecilia-férfikar enekelt, míg a zárda körüli lakók házai fényesen ki voltak világítva. Az ünnep napján az öreg Jubiláns aranykoszorúcskával a fején, kezében a jubileumbottal vezettetett a templomba. P. Straussfeld Vencel rendtartományfőnök ünnepélyes nagy misét mondott s azután P. Pongrác mondott nagyszabásu szt. beszédet. Erre következett a fogadajommegujítás s azután ünnepélyes Te Deum.

Hohenzollern Leopold nagyherceg Werner, a kormány kiküldöttje által adatta át a „művészet és tudomány“-érti érmet. Azután jöttek a gratulációk végtelen számban. — Kedves ünnep volt; feledhetetlen benyomást tett a jelenvoltakra. Vivát!

Amerika. Limában a harmadrendi testvérek nagy buzgóságot fejtenek ki. Legujabban az éjjeli szentségimádást hozták be. Minden vasárnap és csütörtökön esti 6 órától éjfélig felváltva imádják a legméltóságosabbat. A pápa örömmel vette tudomásul ezen buzgóságot és több búcsuval halmozta el azt.

Az argentiniai köztársaságban is tartanak a harmadrendi testvérek gyűléseket. Így a múlt évben szept. 30-tól okt. 4-ig tartottak gyűléseket, melyeken több püspök és az apostoli Internuntius is részt vett. A távolabb fekvő helységek harmadrendi testvérei megbizottaikkal képviseltették magukat. Ezen a gyűléseken lett elhatározva, hogy viterbói szt. Rózát a harmadrend nemzeti patronájául kiáltsák ki egyházi jóváhagyás mellett és hogy a szep-lőtelen fogantatást védő Duns Scot-nak boldoggá avatását Rómában ők is kérjék.

Róma. Modestinusnak, rendünk egyik dicsőségének boldoggá avatására Rómában már az előkészületek megtétettek. Örüljünk! Büszkék lehetünk arra, hogy szt. Ferencz Atyánk gyermekei között még mindig vannak, kik az egyház dicskoszorujában mint drága gyémántok ragyoghatnak.

Szent Ferencz hazánkban.

Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök urunk Óméltósága, mint határtalan nagy örömmel értesülünk, szintén tagja sz. Ferencz harmadrendjének, s még a múlt év november 3-án felvétetett Assisiban a harmadrend ujoncai közé. Tehát egy év múlva lenne egészen tertiarius. Adja Isten!

Hálanyilatkozat. (Pozsony.) Egy idő óta bizonyos változást vettem magamon észre, amely úgy lelkemre, mint szent hivatásomra nézve könnyen veszélyessé válhatott volna. Ezért elhatároztam, hogy a bold. szent Szűz és sz. Ferencz Atyánk közbenjárása folytán, a szentséges Szívhez fordulok segítségért. Kilencedet tartottam, s amint csak tettem, bizalommal kértem támogatást a szent Szívtől. A kilencednek már vége, de a veszélyes változásnak is.

Én tehát ígéremhez hiven, itt e folyóirat hasábjain köszönetet mondok Jézus szentséges Szívének úgy a mostani, mint egy régebbi meghallgatásért is, amelyért még nem mondtam így nyilvánosan köszönetet a szentséges Szívnek. Most e tartozásomat is lerovom. Legyen dicséret és hála a legszentebb Szívnek, a bold. Szűz Máriának és szent Ferencz atyánknak.

Budapest. Hálattelt szívvel mondok köszönetet az Úr Jézus szentséges Szívének és a boldogságos Szűznek, szent Ferencz atyánknak, hogy közbenjárásuk által reményem fölött rövid idő alatt oly nagy kegyelmet nyert számomra Jézus szentséges Szívénél, hátra levő életem főtartásánál biztosítva lettem és azért is hála a szent Szívnek, hogy szent Ferencz harmadrendjének fogadalmát letehettem.

Szabadka. Fogadásomhoz hiven e helyt is hálás szívvel mondok köszönetet Jézus szentséges Szívének azért a nagy kegyelemért, hogy szt. Antal közbenjárása által engem veszélyes betegségemből csodálatos módon kigyógyított. *Zsoldos Ferike.*

Alsó-Ausztria. Régi kötelességemnek teszek eleget, midőn a „Szent Ferencz Hírnöke” hasábjain hálattelt szívvel mondok köszönetet Jézus segítő Szívének és páduai szent Antalnak hathatós közbenjárásáért. Nagy bajban voltam ugyanis, a midőn lelki fájdalmaimra az emberi segínytől biába vártam gyógyító irt. Emellett jó

hirnevem is megvolt támadva, ami pedig már a kétségbeesésig ragadott. Ezen szomorkvési mód ötlött agyamba: Szent Antalhoz esedezni, az Ő segítségét kérni, nemcsak hogy nem fordult még a kocka, hanem ügyem is hihetetlen jóra változott. S azért most áldva áldom az Isteni Gondviselést, mely ily nagy Segítőt támasztott nekünk szent Antalban. Hála és dicsőség ezért Jézus imádando Szívének, — tisztelet és magasztalás páduai szent Antalnak.

Sz. O. István kapuczinus no.

Kolozsvár. Hálát mondok Jézus legszentebb Szívének, hogy engem a bold. Szűz közbenjárása által egy elkövetett bűnömből eredő súlyos betegségtől megmentett.

J. X. J.

Pécs. Köszönetet mondok L. L., L. M. testvéreknek, kik betegségem ideje alatt imával és szükséges gyógyszerekkel láttak el. A többi testvérek imáját is nagyon szépen köszönöm.

P. X. Ferencz testvér.

Pozsony. Midőn e sorokat írom beteg vagyok ugyan, de szívem Istennel és az ő szentjeivel foglalkozik. Éppen ma egy éve, hogy Isten segítségével a szent fogadalmat letehettem. És ez év alatt sokszor láttam lelki szemeimmel kemény padlón, egy kis puha párnán egy gyermeket pihenni, mert úgy gondolkoztam, hogy a kemény padló nem egyéb, mint az emberektől keményre taposott nagy világ. A kis párna sz. Ferencz harmadrendje, a nyugvó gyermek pedig én és sz. Ferencz harmadrendjének többi tagjai. Éppen azért szerencsésekknek, boldogoknak mondhatjuk magunkat, s hálával tartozunk Istennek, hogy a harmadrendben föltaláljuk lelki nyugalunkat.

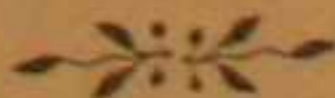
M. X. Magdolna nővér.

Pécs. Kérem a harmadrend tagjait, imádkozzanak egy szegény beteg testvérünknek gyógyulásáért. Egyszersmind hálát adok a jó Istennek és sz. Ferencz atyánknak, hogy a harmadrend fogadalmát letehettem. Az édes Jézus adjon kegyelmet, hogy meg is tarthassam.

Margit nővér.

Egrestő. Hálát mondanak: *P. J.* kisbíró páduai sz. Antalnak azért, hogy az Ő pártfogását különös módon érezte; *O. R.* harmadrendi tag pedig sz. Ferencz atyánknak azért, hogy mióta a rendnek tagja súlyos testi fájdalmai egészen elhagyták.

Hol van már megalakítva az „Élő keresztuti Társulat”? Nagyon kérjük a főt. rendi atyákat és testvéreket, sziveskedjenek erről a kedves társulatról, mely kizárólag a mi kiváltságunk, a hol már szervezve van, onnan egy kis tudósítást küldeni. Hadd vonzzon a jó példa másokat is. — E rovat alatt különben helyet adunk a jövőben is minden rendi érdekű tudósításnak, kérő, vagy hála nyilatkozatnak. Külön papíron e címre kérjük: „Szent Ferencz Hirnöke” szerkesztősége *Marosvásárhely.*

KÜLÖNFÉLÉK.

A magyar harmadrendiek zarándoklata Rómába. Főt. *Dobozy János* dautovai plébános ur szivességéből, ki a zarándoklat nagyszerű eszméjét fölvetette, s egyik részen a vezetés tisztét is elvállalta, abban a helyzetben vagyunk már, hogy a zarándoklat utitervét, a részvételi díjak

mennyiségét is tudomására hozhatjuk kedves olvasóinknak. A már megállapított terv szerint az indulás szept. 29-én lenne Budapestről, Fiume és Ancona érintésével Lorettóba, hol két napig időzik a zarándoklat, úgy, hogy október 4-ét, éppen sz. Ferencz ünnepét Assisiben, az ő születési helyén töltik a résztvevők. Innen egyenesen Rómába történik az utazás, teljes 6 napi tartózkodásra. Visszautazás Rómából október 11-én, Ancona és Fiume érintésével úgy, hogy 13-án reggel Budapesten van a zarándoklat reggel 8 óra 10 perczkor. Tehát részvételi idő szeptember 29-től október 13-ig, mely idő alatt Lorettót, Assisit és Rómát tekintik meg a zarándokok. Lorettóban 2, Assisban 1, Rómában 6 napot töltenek. Részvételi díj a következő: I. oszt. 285, II. oszt. 233, III. oszt. 114 korona. E díjban bennfoglaltatik: lakás Lorettóban és Assisiben, de nem ételmezés. Lakás és *ételmezés* is Rómában 6 napig; az oda és visszautazás; kocsis Assisiben a és Rómában a vasuti állomástól a szállodáig és viszont; vezetés Rómában és belépti jegyek a pápai muzeumokba. Részletes, mindent kimerítő programok ki lesznek nyomtatva, a lapokban és más helyeken közhírré téve, a jelentkezőknek megküldve. A harmadosztályú utasok részvételi díja oly csekély, hogy takarékossgal még a legszeyényebb ember is összegyűjtheti szeptemberig. Jelentkezéseket már most elfogad szerkesztőségünk, s amennyiben a fentti utitervezet, vagy a megállapított feltételek változást szenvednének, *Hirnökünk* lapjain tudósítani fogjuk olvasóinkat. Szervekedjünk lelkesen, hogy a magyar tertiariusok tudomásunk szerint legelső zarándoklata minden tekintetben szépen sikerüljön.

Meghaltak. *Kérei Lucia* harmadrendi nővér, buzgó lélek volt, ki másokért és az Isten dicsőségeért sokat fáradozott, 70 éves korában hunyt el Szamosujváron. — *Szignárovics Ágoston Antal* jászóvári premontrei kanonok, életének 74-ik, rendi életének 48-ik évében Leleszen.

A „Havi Közlöny” a főt. lelkeskedő papságnak az elméleti és gyakorlati lelkipásztorkodás terén nélkülözhetlen utmutatója és tanácsadója. Egész évi ára 10 korona. Melegen ajánljuk zárdák számára is! Szerkesztőség: *Temesvár*, Gyárváros.

Az „Örangyal” az egyedüli kath. gyermeklap. Szerkeszti: *Kárpáti Endre* Győrött. Ára egész évre 2 korona.

Eladó orgona Gyergyószárhegyen (U. p. Gyergyószentmiklós) eladó egy törött oktáv beosztású, nyolc változattal bíró orgona. Ára 600 korona. Szállítás és fölállítás megvevőt terheli. Megjegyezzük, hogy megfelelő tisztítás után kisebb templomban teljesen használható mű. Megkeresésre bővebb felvilágosítást ad a sz. Ferencz rendi zárdafőnökség Gyergyószárhegyen.

„Az élő keresztúti ájtatosság kézikönyve”, melyben a keresztútjárás módja is bennfoglaltatik, a cs.-somlyói keresztút után átdolgozva kiadta *P. Sántha Angelus* sz. fer. r. áldozópap, *Kolozsváron*. Megrendelhető a kiadónál; darabonként 30 fillér.

Búcsus napok márczius hónapban.

5-én. *Xeresztes* sz. *József* ünnepén, ki az első rend tagja volt, teljes búcsu.

6-án. *Sz. Kolléta* szül. ünnepén, ki a második rend tagja volt, teljes búcsu.

7-én. *Bononiai* sz. *Katalin* ünnepén, ki a második rend tagja volt, teljes búcsu.